LIOTECA NAZ.
ittorio Emanuele III
XVI
D
30
NAPOLI

XVI - D - 30

Digitized by Google

1

INSTITUTIONUM JURIS CANONICI

AUTHORE XVI D 30

FRANCISCO MARIA GASPARRO

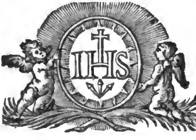
ROMANO

In Almæ Urbis Archigymnaſio ejuſdem Juris publico Profeſſore,

ET IN ROMANA CURIA ADVOCATO.

Ad uſum Seminarii Romani.

PARS QUARTA, ET ULTIMA.

B. R. NEAPOLIS

ROMÆ MDCCXXI.

Typis de Martiis, propè Templum S. Mariæ de Pace.

SUPERIORUM PERMISSU, ET PRIVILEGIO.

Digitized by Google

Digitized by Google

INDEX TITULORUM QUARTÆ, ET ULTIMÆ PARTIS.

TITULUS I.
De Cenſuris in communi. pag. 1.

TITULUS II.
De Cenſuris Excommunicationis. pag. 14.

TITULUS III.
De effectibus Excommunicationis. pag. 17.

TITULUS IV.
De Suſpenſione. pag. 32.

TITULUS V.
De Depoſitione, & Degradatione. pag. 38.

TITULUS VI.
De Eccleſiaſtico Interdicto. pag. 42.

TITULUS VII.
De Irregularitate. pag. 50.

Digitized by Google

TITULUS VIII.
De Irregularitate ex defectu. *pag.* 51.

TITULUS IX.
De Irregularitate ex defectu bonorum Corporis. *pag.* 56.

TITULUS X.
De Irregularitate ex defectu bonorum fortunæ. *pag.* 58.

TITULUS XI.
De Irregularitate ex delicto. *pag.* 60.

TITULUS ULTIMUS.
De Diſpenſatione ab Irregularitate. *pag.* 65.

PARS

Digitized by Google

PARS QUARTA.
ET ULTIMA.

TITULUS PRIMUS.
De Cenſuris in communi.

1 INSPECTIS introrsùm Judiciis, eorumque proprietatibus, ad actiones Eccleſiaſticas eſt properandum, quæ judiciorum Eccleſiaſticorum ſunt partes præcipuæ.

Et quià actiones ſpirituales, quibus Eccleſia delinquens ſibi ſubditos medicinalitèr punit, *Cenſuræ* ſunt, ideò de illis priùs in genere, poſteà in ſpecie ſermo præſens inſtituendus; brevitèr tamèn; cùm Theologis moralibus etiàm abundè de illis diſſerere ſolemne ſit.

2 Cenſura penès Romanos antiquitùs accuratam Cenſoris inſpectionem ſingulis luſtris, vel quinquenniis

Digitized by Google

fieri ſolitam importabat, qua rigidus Cenſor mores corrigebat, & pœnam infligebat à recto virtutis tramite deviis, de qua cenſura loquitur *Plinius in Panegyri*, & *Satyricus* inquiens.

Dat veniam Corvis, vexat cenſura Columbas.

3 Quare hoc cenſuræ nomen translatum fuit ab Eccleſiaſticis Scriptoribus ad ſignificandam ſpiritualem pœnam, quæ in contumaces Eccleſia jaculatur; & ſic ſumpta Cenſura definitur = *Pœna ſpiritualis, per*

4 *quàm homini Baptizato, delinquenti, & contumaci, per Eccleſiaſticam poteſtatem quorumdam ſpiritualium bonorum uſus aufertur, donec à contumaciâ recedat.* Ità fermè *Suarez de cenſuris diſp.* 1. *lib.* 1.

5 Pro cujus clariore intellectu ſcias, dari quædam bona ſpirituali privata, & cuique propria, ùt ſunt dona gratiæ Fides, Spes, Charitas, aliæque Virtutes, earumque boni actus, quibus neminem Eccleſia privare poteſt.

6 Dari autèm quædam alia bona communia, ùt Eccleſiæ ſuffragia ſatisfactiones, ſpiritualem juriſdictionem, Sacrificium, Sacramenta, & Beneficia Eccleſiaſtica, quorum uſum tùm activum, tùm paſſivum poteſt alicui ob culpam, contumaciam Eccleſia interdicere; omnis enim benè conſtituta Reſpublica facultatem habet ob juſtam cauſam privandi ſuos ſubditos bonis communibus. Quis autèm eat inficias Eccleſiam eſſe ſpiritualem Rempublicam optimè à Chriſto Domino conſtitutam? Ità *Concil. Conſtantienſe ſeſſ.* 8. *errore* 30. & *ſeſſ.* 15. *errore* 18. & *habetur in Can. excommunicatos*, & *tribus ſeqq.* 11. *quæſt.* 3. *cap.* 2. *de exception. cap. Is qui*, & *cap. Alma de ſentent. excomm. in ſexto*, & *cap. Cùm olim de Privil.*

7 Scias ſecundò, bonis hujuſmodi ſpiritualibus communi-

munibus, v.g. officio, vel Beneficio, duplicitèr aliquem
privari poſſe ; Primò quoad uſum tantùm , quod pro-
prium eſt Cenſuræ , excommunicationis ſcilicet , ſuſ-
penſionis , & interdicti , quæ proprio cenſuræ nomine
nuncupantur , ùt colligitur *ex cap. Quærenti de verb.*
8 *ſignif.* Secundò , poſſe aliquem his bonis privari etiàm
quoad poteſtatem radicalem , quatenùs id fieri poſſit ;
quod præſtanti irregularitas, depoſitio, & degradatio,
quæ ideò propriæ cenſura nō ſunt; cenſura enim debet
eſſe pœna medicinalis , ùt dicitur *in cap. 1. de ſentent.
excommunic. in ſexto* ; ideòque debet infligi per mo-
dum vinculi facilè ſolubilis , cùm primùm reus à con-
tumacia receſſerit, quapropter non debet ipſam facul-
tatem , ſeù jus radicale auferre , ſed tantùm eam li-
gare , vel illius impedire exercitium . Ità *Laym. lib. 1.
Theolog. moral. tract. 5. cap. 1. num. 2. §. Nota 3.*

9 His præmiſſis methodicè procedendo, Cenſuram pri-
mò dividimus in eam, quæ fertur à jure, quæ ſcilicet à
lege , vel ſtatuto aliquo lata eſt contrà ſubditos id cri-
10 minis committentes ; & eam , quæ fertur ab homine
ſcilicet Judice facultatem habente jaculandi cenſuras .
11 Intèr quas cenſuras hoc diſcriminis intereſt, quod nem-
pè lata ab homine, poſt mortem , vel depoſitionem ab
officio ferentis , viam ſuam amittat , itaùt nemo eam
deinceps poſſit incurrere , quamvìs ſi aliquis anteà in-
currerat , ea ligatus maneat quouſque abſolvatur . E
contrà autèm lata à jure, perpetuò duret, cùm jus ipſum
perpetuum ſit *Abb. in cap. Cùm ad hoc nu. 9. de Clericis
non reſidentibus , & Caſtop. part. 6. oper. moral. diſp. 1.
punct. 2. num. 2.*

12 Rurſus Cenſura ab homine lata ſubdividitur in eam,
quæ nominatìm alicui ob contumaciam infligitur, v. g.
Titio ſacrilegii reo; & in eam, quæ per generalem ſen-

tentiam fertur, v. g. *Si quis tale facinus commiſerit, excommunicatus eſto*. Ità *Caſtropal. loco cit. num.* 3.

13 Secunda cenſuræ diviſio eſt in eam, quæ dicitur ſententiæ latæ,& in eam,quæ dicitur ſententię ferendæ.

14 Cenſura latæ ſententiæ ea dicitur, quàm reus ſine aliqua Judicis ſententia, ipſo facto, & ipſa criminis commiſſione incurrit, ùt dicitur *in cap. Paſtoralis* §. *Ve-*
15 *rum de appellationibus*. Cenſura verò ferendæ ſententiæ ea eſt, quæ non incurritur niſi prævia Judic is ſententia eam infligentis *Caſtropal. loco cit. num.* 5.

16 Cenſuram latę ſententiæ præferre ſolent ejuſmodi verba = *Excommunicamus, anathematizamus &c. Qui hoc fecerit, ſciat ſe excommunicatum &c. Excommunicationi ſubjaceat, Probibemus ſub ſuſpenſione ipſo facto, ipſo jure incurrenda, &c. Cap.* 2. *de hæret. in ſexto, & cap. Præterea il* 2. *de appellat. Suar. diſp.* 3. *de cenſur. ſect.* 3. *num.* 9. *Coninch. diſp.* 13. *de cenſur. dub.* 2. *num.* 22. *Avila* 2. *part. cap.* 2. *diſp. unic. dub.* 2.

17 Cenſura autèm ferendæ ſententiæ ineſſe ſolet his verbis = *Qui hoc fecerit, excommunicetur, ab officio ſuſpendatur Prohibemus ſub interminatione excommunicationis, ſub pœna ſuſpenſionis, &c. Felin. in cap. Rodulphus de reſcript. Avila, & Coninch. loco citato Laym. lib.* 1. *tract.* 5. *part.* 1. *cap.* 2. *in fin. Suar. loco citato num.* 3.

18 Quod ſi verba ſint dubia, debet potius judicari cenſura ferendæ, quàm latæ ſententiæ; in pęnis enim benignior eſt facienda interpretatio, juxtà *regulam* 49. *juris in ſexto*. Quæ verba ex natura ſua dubià eſſe *excommunicatus ſit, anathema ſit, cenſet Sanchez lib.* 7. *de Matrimonio diſput.* 12. *numer.* 2. Ità *DD. ſuprà allegati*.

19 Si quæras autèm, quiſnàm ferre poſſit cenſuras.

Reſpon-

Digitized by Google

20 Reſpondeo, poſſe unicam, & ſolam perſonam Eccleſiaſticam in foro exteriore jurisdictionem obtinentem; quàm tamèn poteſtatem cuivis Clerico privilegiis Clericalibus fruenti delegare poteſt *Suarez de cenſur. diſput.* 2. *ſect.* 3.

21 Verùm nequit hanc poteſtatem tùm ordinariam, tùm delegatam habere primò Laicus, quià Laici Eccleſiaſticis negociis ſe implicare non debent *cap. Decernimus de judiciis*. Cenſura autèm eſt facultas Eccleſiaſtica, quæ ad Clavium poteſtatem pertinet *Navarr. in cap. Alma mater* 1. *part.* §. 11. *num.* 3. *& Coninch. loco cit. dub.* 4. *num.* 3.

22 Deſtituitur ſecundò hac facultate Clericus conjugatus, quoùsque in conjugio cùm Uxore ſua permaneat *Suarez dicta diſp.* 2. *ſect.* 3. *num.* 11.

23 Tertiò carent laudata juriſdictione omnes fœminæ, quantumvìs ſint Abbatiſſæ *cap. Dilecta de majoritat. & obedientia*, ibique *Abbas num.* 5. *Sylveſt. in ſumm. verb. Abbatiſſa num.* 6. *Avil.* 1. *part. dub.* 6. *& Laym. loco cit. cap.* 3. *num.* 3.

24 Nec obſtat, quod in dicto *cap. Dilecta* dicatur, Abbatiſſam Clericos, & perſonas ſuæ juriſdictioni ſubjectas propter inobedientias, & culpas, officio,
25 beneficioque ſuſpendere; Ibi enim ſuſpenſionis nomen non ſumitur ſtrictè pro cenſura, quam violans irregularis evadat, benè tamèn latè, & impropriè pro præcepto, vel ſententia, qua Abbatiſſa Clerico ſuæ juriſdictionis per accidens ſubdito (puta ratione alicujus Capellæ ad ipſam pleno jure pertinentis) prohibet ob aliquam contumaciam Miſſarum celebrationem, & interìm redditus ſubtrahit, quouſquè à pertinacia reſipiſcat, ùt advertit *Suarez d. ſect.* 3. *num.* 6.

26 Quæres ulteriùs, in quo cenſura ferri validè queat.

Reſpon-

27 Reſpondeo, in ſolos homines Baptizatos, viatores, rationis, dolique capaces, & ſubditos cenſuram ferenti *Suarez tom. 5. de cenſur. diſp. 5. ſect. 1. Coninch. loco cit. dub. 6. Layman. loco cit. cap. 4. num. 1.*

28 Dixi primò, debere eſſe baptizatos; ait enim Apoſtolus *prima ad Corinthios cap. 5. Quid enim mihi de iis qui foris ſunt?*

29 Dixi ſecundò, debere eſſe viatores, Chriſtus enim *Matth. cap.* 16. tradens Eccleſiæ clavium poteſtatem inquit = *Quodcumque ligaveris ſuper terram, erit ligatum, & in Cœlis* = Nota dixiſſe *ſuper terram, non ſub terra.*

30 Nec officit, Hæreticos aliquando etiàm defunctos
31 fuiſſe anathematizatos. Id enim excommunicationem propriam non importat, ſed ſolam publicam declarationem, qua mortuus declaratur deceſſiſſe alienus à fide, & Eccleſiæ communione; ideòque jubetur fidelibus, ùt abſtineant ab Eccleſiaſtica ſepultura illi præſtanda, & à publicis precibus, ac Sacrificiis pro ejus Anima Deo exhibendis. Ità *Covar. in cap. Alma loco cit. nu. 8. Caſtrop. lib. 2. de juſtà Hæret. punit. cap. 20. & Suar. loco cit. num. 11.*

32 Dixi tertiò, debere eſſe excommunicandos doli, rationiſque capaces, infantes enim, & furioſi legibus & præceptis nequeunt obligari, *Layman. loco citato num. 3. & Suar. loco cit. num. 20.*

33 Dixi quartò, debere eſſe ſubditos cenſuram ferenti; quià ſicut cenſuram ferens debet habere juriſdictionem in eum in quem fert, ità ille, in quem fertur debet eſſe ſubditus ferenti, hæc enim duo intèr ſe correlativa ſunt *Suarez. loco cit. num. 26.*

34 Quæres tertiò, ob quàm cauſam cenſura propriè dicta ferri poſſit.

Dico

Digitized by Google

35 Dico primò. Ob peccatum merè internum cenſura propriè dicta ferri nequit, quià Eccleſia non judicat de occultis *Couvarr. in reg. peccatum* 2. *part. num.* 7. *Vaſq.*1.2. *diſp.*160. *Laym. loco cit. tract.*5. *num.*1: *Suar. loco cit. diſput.*4. *ſect.* 1. *Coninch. loco cit. dub.*8. *concl.* 4. *num.*71. *Hurtad. de Cenſur. difficult.*11. *num.*49.

36 Dico ſecundò; Non poteſt ferri niſi ob peccatum mortale, quià gravis pœna correſpondere debet gravi culpæ; talis enim pœna eſt cenſura quæ ſpiritualis gladius, & Nervus Eccleſiaſticæ diſciplinæ paſſim appellatur *Canon. Nemo*, *& Can. nullus Sacerdos* 11. 9. 3. *Covarr. in cap. Alma* 1. *part. quæſt.*9. *nu.*3. *Coninch. loco cit. concluſ.* 2. *Suar. loco citato ſect.* 4. *Sanch. lib.* 6. *moral. cap.* 4. *num.* 55. *Laym. loco citat. cap.* 5. *Avila* 2. *part. de Cenſur. cap.* 5. *diſp.* 1. *dub.* 2. *Raynald. Syntax. rer. Crimin. cap.* 1. §. 9. *num.* 75. *& ſeqq. & Trident: ſeſſ.*25. *cap.*3. *de reformat.*

37 Dico tertiò. Cenſura non poteſt ferri ob quodvis lethale peccatum, niſi illud adjunctam etiàm habeat inobedientiam, ſeù contumaciam, per quàm reus Eccleſiæ præceptum ſpernere cenſeatur. Docuit hoc *Chriſtus Matthæi cap.* 18. Apoſtolis, eorumque ſucceſſoribus dicens. *Si Eccleſiam non audierit*, ideſt ei obediens non fuerit *ſit ſibi ſicut Ethnicus, & Publicanus*, ideſt non ſit amplius intrà gremium Eccleſiæ, & à fratrum numero deleatur.

38 Nota tamèn, non requiri contemptum formalem Eccleſiæ, ſed ſufficere interpretativum, ſitum in eo quod aliquis opus ſub cenſuræ comminatione ab Eccleſia vetitum ſcientèr committat, & ſic Eccleſiæ juſſa contemnat *Suar. loco cit. ſect.* 5. *num.* 6. *Coninch. loco cit. concluſ.* 6. *Laym. loco citat. numer.* 2. *Hurtad. loco cit. difficult.* 13. *num.* 54. *& colligitur ex cap.* 4. *de verbor.*

ſigni-

ſignificat. & cap. 1. de Sentent. excommunic. in ſexto.

39 Infer ex dictis primò, non poſſe propriam cenſuram infligi pro peccato merè præterito quantumvis enormi, quod nullam habeat annexam contumaciam, vel inobedientiam præſentem *Vgolin. de cenſur. tab. 2. cap. 9. §. 5. Covarr. loco citato §. 9. numer. 4. & §. 10. num. 1. & ſeqq. Suar. diſp. 4. ſect. 5. Coninch. loco citat. dub. 6. num. 78. Layman. lib. primo dicto tract. 5. part. 1. cap. 5. num. 3. Sperell. deciſ. 18. 61. & 129. num. 35.*

40 Infer ſecundò, cenſuram nullam regularitèr infligi poſſe, niſi præcedente monitione, aut comminatione illius *cap. Conſtitutam, & cap. Statum de ſentent. excommunicat. in ſexto, cap. Reprehenſibilis de appellat. Sot. in quartum diſtinct. 22. quæſt. 1. art. 2. concl. 4. & 5. Coninch. loco cit. dub. 9. concl. 3. num. 82. Avil. 2. part. de cenſur. cap. 5. diſp. 1. dub. 10. Laym. loco cit. num. 6.*

41 Quæ quidèm monitio regularitèr trina eſſe debet, interpoſitio ſaltèm duorum, vel trium dierum intervallo intèr unam, & aliam; quamvis Judicis arbitrio, &

42 legitima cauſa id exigente poſſit loco trinæ fieri unica monitio, præfixo eo temporis ſpatio, quod prò trina ſufficiat, juxtà *Suar. loco cit. diſp. 3. ſect. 12. numer. 4. & 5. Hurtad. loco citato diffic. 20. num. 86. Laym. ubi ſupra cap. 6. in fin. Tuſch. lit. E concluſ. 447. per tot. Dian. part. 5. tract. 9. reſol. 18. 19. & 20. & Ridolph. in prax. part. 1. cap. 14. num. 244. & plurib. ſeqq.*

43 Infer tertiò, Ignorantem cenſuram aliquam, vel oblitum ejuſdem, dummodò hæc ignorantia, & oblivio non ſit craſſa, & ſupina, numquàm reum fieri cenſuræ ignoratæ, vel oblitæ *ad tex. in cap. 20. de Conſtitutionib. in ſexto, Avil. loco cit. cap. 5. Sanch. lib. 6. de matrim. diſp. 42. num. 31. Del Bene de Immunit. part. 1. cap. 2. dub. 8. ſect. 19. per tot. Dian. part. 3. tract. 3.*

reſol.

*reſol.*12. *&* 13. *& tract.*6. *reſol.*7. *&* *reſol.* 41. *part.*9. *tract:*6. *reſol.* 13. *per tot.* Ratio eſt, quià cenſura non fertur niſi in contumacem, qualis eſſe nequit ignorans illam, vel ejuſdem oblitus, quia nequit contemni id, quod ignoratur, vel non attenditur.

44 Et hæc illatio procedit tàm in ignorantia Juris, quàm facti æquè enìm excommunicatus non eris, ſi neſcias percutienti Clericum comminatam eſſe excommunicationem, ac ſi hoc ſciens, neſcias Titium, quem percutis eſſe Clericum; quià ſcilicet in utroque caſu cares contumacia requiſita ad ſubeundam cenſuram *Text. in cap. Si verò de ſenten. excommun. Ità DD. mox relati, & Ciarlin. contr.* 155. *numer.* 8. *ac Sanch. in decal. cap.*10. *num.*56.

45 Procedit ſecundò paritèr illatio, eſtò ignorantia ſit concomitans,ùt ſi v.g.cædas Cajum Clericum,ignorans eum talem eſſe tali tamèn adjuncto animo, ùt velles illum eſſe Clericum, quem putas laicum, vel etiamſi ſcires Clericum eſſe,adhùc cæderes, & ratio eſt, quià numquam fertur cenſura ob pravam internam diſpoſitionem operantis, ſed externam Eccleſiaſtici mandati contumacem tranſgreſſionem. Ità *Sanch. lib.* 9. *de matrimon. diſp.*32. *num.*26.

46 Adverte tamèn me dixiſſe ſuperius *numer.* 43. quod ignorantia craſſa, vel ſupina non excuſet à ſubeunda cenſura; talis autèm ignorantia eſt ea, quàm

47 facilè aliquis, cùm poſſet, ac deberet deponere, tamèn deponere negligit; hæc enìm ignorantia dolo æquiparatur, cùm includat virtualem contemptum.

48 Sicuti paritèr ignorantia cenſuræ effectata, ſeù directè volita non excuſat, cùm ea dolum non minuat, ſed potiùs augeat. Ità *Sanch. loco cit. numer.* 32. *&* 40. *& DD. allegati*.

49 Infer poſtremò, eum, qui ex gravi metu, v. g. mortis, legem tranſgreditur, cenſuram illi annexam non incurrere, eſtò aliquando à peccato non excuſetur *Suar. diſp.4. ſect.3. num.14. & diſp. 6. ſect. 3. numer.7. Laym. dicto cap.5. in fin. Coninch. dicta diſp. 13. dub. 12. num. 99. & ſeqq.*; & ratio eſt, quià leges Eccleſiaſticæ regularitèr cùm rigida adeò ſeveritate non obligant; ulteriùs non dicitur contumax, qui ex gravi metu peccat alioquin non peccaturus. *Vide Suarez lib.3. de legibus cap.30. num.4.*

50 Sed obiicies textum *in cap. Sacris de his, quæ vi metuſve cauſa &c.* ubi dicit Innocentius Tertius cùm excommunicato communicantem per vim, vel coactionem non incurrere cenſuram excommunicationis, ſecùs autèm cùm eodem communicantem ob metum, quià pro nullo metu debet quis fieri reus culpæ lethalis.

51 Reſpondet tamèn egregiè *Suarez diſp. 6. de Cenſuris ſect. 3.*, aſſerens in laudato Capitulo Pontificem tradidiſſe diſcrimen intercedens intèr vim, vel coactionem, & metum, ſtans in hoc, quod cùm vis ſemper tollat voluntarium, per vim adactus numquàm incurrat cenſuram, cùm autèm metus voluntarium ſimplicitèr relinquat, metu ductus, non ſemper à cenſura incurrenda excuſetur. Et quamvìs Pontifex non explicet, quando metus etiàm gravis non excuſet

52 à cenſura, tamèn regulam optimam tradit *Laym. lib.1. Theolog. moral. tract. 5. part. 1. cap. 5. in fin.* Quod nempè, quando actio ſub cenſura prohibita, ratione talis prohibitionis redditur intrinſecè mala, eam etiàm ex metu gravi exercens, nec à culpa, nec ab ejus pœna, nempè cenſura, excuſetur: v. g. Si Sacerdos excommunicatus, & publicè denunciatus adhùc confeſ-

confeſſiones audiat, & pœnitentes abſolvat &c.

35 Quæres ultimò, quomodò cenſura lata tollatur.

54 Reſpondeo; regularitèr tollitur per Judicis abſolutionem, cùm eodem genere quid ſolvi debeat, quo colligatum fuit; latè *Caſtropal. part. 6. oper. moral. diſp.* 1. *punct.* 11. §. 1. *per tot.*

55 Pro cujus reſponſionis faciliore intellectu ſit prima Concluſio. A cenſura ab homine lata per ſententiam particularem in aliquem, poteſt tantùm abſolvere, vel qui eam tulit, vel ejus Superior, vel ſucceſſor, vel delegatus *cap. Paſtoralis §. Prætereà de Officio ordinarii*, ibique *Abb. num.* 10. *& Can. verborum de pænit. diſtinct.* 1.

56 Notandum tamèn eſt, quod ille tantùm ſuperior poſſit abſolvere à cenſura Judicis inferioris, qui obtinet juriſdictionem in eos, qui cenſura ligati ſunt, qualis eſt Papa reſpectu omnium excommunicatorum, & Prælatus ſuperior alicujus ordinis reſpectu Prælati Inferioris ordinis ejuſdem, Metropolitanus enim, & Sedis Apoſtolicæ Legatus nequeunt abſolvere à cenſuris latis ab Epiſcopo, niſi ad ipſum fuerit appellatum à partibus convocatis *Text. in cap. Romana §. Cùm autèm, & ſeqq. de appellationibus in ſexto*, *& cap. Venerabilibus de ſentent. excomm. in ſexto*, *Felin. in cap. Ad eminentiam numer.* 2. *de ſentent. excomm. Villadiego tract. de Legat. quæſt.* 8. *&* 13. *Laym. loco cit. num.* 2.

57 Quod eodem modo dicas de Epiſcopo reſpectu Prælati Ordinis, qui aliqua cenſura regulares ligaverit, ex cauſa ad regularem diſciplinam ſpectante; quià *correctio Monachi primo loco ad Abbatem ſpectat*, *ait Gloſ. in cap. Quanti in verbo ſi Prælati de Officio Ordinarii*, *& Abbas in cap. Reprenſibilis de appellat. n.* 11.

58 Notandum ulteriùs, quod ſi Pontifex, vel alius quilibet Ordinarius Judici delegato mandet, ùt aliquem excommunicet, ità delegatus nequeat vigore hujus comiſſionis eumdem abſolvere; eo quod in tali caſu non cenſeatur verè Judex Delegatus, ſed merus Executor *Suarez diſp.7. ſect.2. numer. 8. Ugolin. de Cenſur. tab. 1. cap. 4. §. 4. Sayr. in Theſaur. Caſuum cap. 20. numer. 22. Avila 2. part. cap. 7. diſp. 1. dub. 9. caſ.4. Laym. ubi ſupra cap.7. verſ. denique*.

59 Secunda concluſio ſit. A cenſuris contentis in corpore Juris poteſt abſolvere quilibet, qui poteſt abſolvere à peccatis *D.Bonavent. in 4. diſt.18. Armilla verb. Abſolutio num.36. & Sylv.eod. verbo 1. nu.4. Henriqu. lib.13. cap. 28. num. 5. & cap. 35. num. 2. Avila loco cit. cap. 7. diſp.1. dub.4. Hurtad. diſp.15. difficult. 3. Ugolin. tab.1. dicta cap. 10. §. 5. numer. 3. Coninch. diſput. 14. dub. 6. concl. 2. num. 230. Suarez diſput.7. ſect.3.* niſi tamèn fuerint reſervatæ; tùnc enim poſſent abſolvere ii tantùm, quos in ſuperiore concluſione diximus abſolvere poſſe à cenſuris latis ab homine, ùt conſtat ex *cap. Nuper de ſentent. excommunicat.*

60 Pluribus autèm modis poteſt ferri abſolutio à cenſuris. Primò quidem purè, v. g. = *Abſolvo te à vinculo excommunicationis, quàm incurriſti ob talem cauſam*.

61 Secundò validè poteſt quis abſolvi ſub conditone, ùt ſi ſcilicet debitam ſatisfactionem parti læſæ dederit, vel à contumacia in peccato deſtiterit, ipſo jure cenſura expiret, ùt docet *Couvarr. in cap. Alma part.1. §.11. num.5. Suar. loc. cit. ſect.8. num.7. Coninch. loco cit. dub.16. num. 218. Laym. loco cit. cap.7. num.2. Hurtad. diſp. 14. difficult. 2.* quià valor abſolutionis immediatè pendet à voluntate abſolventis, Quamvìs haud ſit in

uſu

Digitized by Google

62 uſu hoc modo abſolutionem proferre, ùt videre eſt *in cap. Quamquam de Cenſib. in ſexto*.

63 Tertiò poteſt abſolvi quis ad cauthelam, ùt ſi dubium ſit an cenſuram incurrerit; puta = *abſolvo te à cenſura excommunicationis, ſi eam incurriſti ob tale crimen* = vel ùt ſolet præmitti ante Sacramentum Pœnitentiæ dicendo = *Abſolvo te à vinculo excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti in quantum poſſum, & indiges*, ad vitandam irreverentiã Sacramenti, ſi fortè pœnitens occulta cenſura detineatur, vel ùt ſolet dari abſolutio antè collationem alicujus Beneficii Eccleſiaſtici, aut privilegii, pro effugienda talium actuum invaliditate. Ità *DD. in cap. Cùm deſideres, & cap. Penitùs de ſentent. excomm. & in cap. Solet ac ſequente eod. tit. in ſexto*.

64 Ultimò abſolvitur aliquis à cenſuris *ad reincidentiam*, v. g. ſi alicui excommunicato dicatur ab Ordinario, quod ſi intrà tempus ſtatutum aliquam conditionem culpabilitèr non adimpleat, puta ſatisfaciat, denuò in eamdem, vel potiùs ſimilem cenſuram reincidat *cap. Quod his de ſentent. excommunication. & cap. Nos qui eod. tit. in ſexto*. Dixi *potiùs ſimilem*,

65 quià verè cenſura, in quàm talis recidit, non eſt eadem numero cùm ea, qua priùs tenebatur, ſed eſt illi æquivalens, & faciens unum morale cùm illa, ùt advertunt *Sanch. lib. 2. Moralium cap. 13. num. 28. Henriqu. lib. 13. cap. 29. Avila cap. 7. diſp. 3. dub. 14. Coninch. loco cit. num. 216. Laym. dicto cap. 7. in fin.*

TITU-

TITULUS II.

De Cenſura Excommunicationis.

1 PRæmiſſa notitia Cenſuræ in genere, ad ſingulas cenſuras in ſpecie juridica explicatione deſcendimus.

2 *Excommunicatio* igitur, quæ intèr cenſuras principem obtinet locum, definitur *à Sayro lib. primo cap.*4. *Separatio à communione Eccleſiæ quoad Sacramenta, & publica ſuffragia, atque fidelium convictum* = A quibus omnibus, ſi aliquis ſimplicitèr ſeparetur, dicitur
3 excommunicatio major *Clar. in prax. §. fin. quæſt.* 77.
4 *in princ. Ugolin de cenſur. tab.* 2. *cap.* 6. *nu.* 4. Si autèm ſecundum quid tantùm, nempè quoad uſum paſſivum, ſeù ſolam perceptionem Sacramentorum, excommunicatio minor nuncupatur *cap. Si celebrat. de Cler. excommunicat. miniſtr. & Navar. in ſum. cap.*27. *num.*1.

5 Quod ùt ad ſenſum pateat, ſciendum eſt *cùm D. Bonaventura in quartum diſtinct.* 58. *quæſt.* 1. triplicem
6 eſſe fidelium communionem, purè internam, purè externam, & mixtam. Purè interna ſtat in fide, & charitate, quibus fideles intèr ſe, & Chriſto myſticè copulantur, ratione cujus unionis poſſunt aliis proprias ſatisfactiones applicare, & alteri ex congruo impetrare à Deo beneficia ſpecialia: Quare cecinit *Regius Vates* pſalm. 118. = *Particeps ego ſum omnium timentium te*. Ità *D. Auguſt. de Doctr. Chriſt. cap.* 22. *Magiſter ſentent. diſt.* 27. *& D. Thom.* 2. 2. *quæſt.* 23. *artic.* 5.

Purè

7 Purè externa communicatio eſt politica, conſiſtens in mutuis commerciis, colloquis, & fidelium convictu.

8 Mixta verò conſtat ex quibuſdam externis actionibus, ſignificantibus tamèn ex propria inſtitutione interiorem animæ fructum. Huc ſpectant uſus tùm activus, tùm paſſivus Sacramentorum, Eccleſiæ ſuffragia ſita in Sacrificio, aliiſque publicis officiis, quæ pro univerſa Eccleſia ad Deum funduntur. Item ſatisfactiones Chriſti, & Eccleſiæ, quæ ex Theſauro Eccleſiæ per indulgentiam fidelibus applicantur; Illuſtrant hactenus dicta *Covar. in cap. Alma part. 1. in initio num. 2. Suar. de cenſur. diſput. 8. ſect. 1. num. 6. Alterius eodem tract. tom. 1. diſp. 2. cap. 3. §. Tria, & Binius in notis ad Can. 11. & 12. Apoſt.*

9 His præmiſſis; dico primò, Eccleſiam non poſſe privare quempiam communione purè interna, quæ eſt per fidem, & charitatem, utpotè quibus nemo ſpoliatur, niſi peccatum mortale, quod cenſura non eſt, cùm cenſura non habeat rationem culpę *Covar. loco cit. numer. 5. Suar. dicta ſect. 1. Alter. loco cit. cap. 3. §. Poſtremò.*

10 Dico ſecundò, Eccleſiam neminem privare fructu orationum, & ſatisfactionum, quas fideles proprio nomine, & privata intentione pro excommunicato ad Deum fundunt *cap. A nobis, & cap. Sacra de ſent. excommunic. Laym. lib. 1. Theol. moral. tract. 5. part. 2. cap. 1. & Caſtropal. part. 6. oper. mor. diſp. 2. punct. 6. num. 3.*

11 Dico tertiò, Eccleſiam poſſe privare hominem contumacem communibus ſuffragiis, & ſatisfactionibus, & uſu tùm activo, tùm paſſivo Sacramentorum, quatenùs ea ſunt miniſteria publica; ſicuti pariter poſſe eidem interdicere externã ſocietatem cùm reliquis fidelibus in con-

convictu, colloquiis, & cæteris hujuſmodi, cùm quævis Reſpublica etiàm civilis jus habeat ſubditum rebellem ab aliorum conſortio repellendi *Can. excommunicatos, & tribus ſeqq.* 11. *quæſt.* 3. *cap.* 2. *de except. cap. Is qui, & cap. Alma de ſent. excomm. in ſexto, cap. Cùm olim de Privil. D. Paul.* 1. *ad Corinth. cap.* 5. *ad Theſſalon. cap.* 4. *D. Joannes Epiſtol.* 2. *Tertull. in Apolog. cap.* 39. ibique *Pamelius*, *& in tract. de pudicitia cap.* 14. *numer.* 110. *Covar. loco cit. cap.* 3. *Suar. ibid. ſect.* 2. *nu.* 1. *Bonac. de cenſur. diſp.* 2. *quæſt.* 1. *punct.* 1. *Gibalin. eod. tract. diſput.* 2.

12 Notandum tamèn, non poſſe excommunicari Collegium, & Capitulum, vel quodvis corpus politicum collectivè ſumptum, quià, ùt dicitur *in cap. Romana de ſententia Excommunic. in ſexto = Nonnumquam contigeret, innoxios hujuſmodi ſententia irretiri*, excommunicationis verò pœna debet medicina eſſe, non animabus noxia. Ità *poſt Text. in dicto cap. Romana* uno ore aſſerunt *Abb. in cap. Bonæ il* 1. *numer.* 2. *de elect. Felin. in cap. Dilect.* 5. *num.* 1. *de except. Navar. in ſum. dicto cap.* 27. *num.* 13. *Covar. lib.* 2. *var. cap.* 8. *num.* 9. *Saluſt. Tyb. in prax. lib.* 1. *cap.* 31. *num.* 13. *Galleſ. de obligat. Camer. quæſt.* 36. *num.* 22. ibique *Zacch. num.* 4. *Ugolin. de cenſur. tab.* 2. *cap.* 26. *numer.* 4. *Ferentill. ad Buratt. deciſ.* 916. *num.* 2.

TITU-

TITULUS III.

De Effectibus Excommunicationis.

1 Effectus Excommunicationis cognoſcamus, cùm eorum cauſam, Excommunicationem ſcilicet, noverimus ſatìs.

2 Igitùr effectus minoris excommunicationis plures ſunt. Primus, & principalior ſtat in eo, quod privet uſu tantùm paſſivo, ſeù ſuſceptione Sacramentorum, quamvis ſic excommunicatus, ſi illa miniſtret, peccet venialitèr, cùm irreverentia Sacramentis irrogetur, per hoc, quod ab excommunicato miniſtrentur: *Vide Text. in cap. ult. de Clerico excommunicato miniſtrante, & cap. A nobis de except.*

3 Alter effectus eſt, quod minore excommunicatione irretitus nequeat validè, eligi, vel præſentari ad Beneficium Eccleſiaſticum, nec poſſit ei per conſequens ullatenùs hujuſmodi Beneficium conferri, ſed talis electio, vel collatio irritanda ſit *ad Text. in d. cap. ult.* Ratio eſt; quià Beneficium Eccleſiaſticum ſuaptè inſtitutione ordinatur ad Sacros Ordines ſuſcipiendos, quorum talis excommunicatus eſt incapax. Ità *Dec. in cap. Dilecti not. 2. de except. Covar. in cap. Alma 1. part. §. 7. num. 1. Sayr. lib. 2. de excommun. cap. 22. num. 22. Suar. diſp. 24. de Cenſur. ſect. 2. num. 22. Coninch. de excommunicat. diſp. 14. dub. 57. num. 202. & Henriqu. lib. 13. cap. 3. num. 3.*

C Dubi-

4 Dubium tamèn ingerit *dictum capitulum ultimum*, in quo cùm dicatur Electionem excommunicati factam irritandam eſſe = *Si tamen ſcientèr talis electus fuerit* = jure quæri poteſt, an ſi electores ignoraverint electum eſſe excommunicatum, adhùc electio debeat infringi.

5 Satisfacit optimè quæſito *Gloſſ. in dicto cap. fin. in verbo Scientèr*, explicans *ly ſcientèr talis electus fuerit*, quod ſcilicet ſi excommunicatus ſciens ſuam excommunicationem, atquè inhabilitatem electus fuerit, nulla fit electio. Ità *cùm Gloſ. Abb. in dicto cap. ult. num. 7. & Cardinal. col. ult. loco cit. §. 8. num. 3. Ugol. loco cit. tab. 3. cap. 6. §. 3. num. 3. Sayr. loco cit. num. 23. Suar. loco cit. num. 18. & Coninck. loco cit. num. 163.*

6 Obiiciunt *Sylveſt. in ſumm. verbo Excommunicatio quarto num. 4. Hoſtien. in ſumm. tit. de Cleric. excomm. miniſtr. §. Qualitèr puniatur, Vaſq. tract. de excomm. dub. 6. numer. 12. Reginald. in prax. lib. 32. cap. 14. numer. 143. in fin. Bonac. de excommun. diſp. 2. quæſt. 3. num. 7. Hurtad. diſp. 16. diff. 1. in fin. & alii cùm ipſis*, talem electionem non eſſe nullam, quià ly *ſcientèr* non debet eſſe ſuperfluum: eſſet autèm fruſtrà appoſitum, ſi non eſſet irritanda electio excommunicati facta ab electoribus ſcientibus illum eſſe excommunicatum.

7 Reſpondeo tamèn, adæquatam cauſam cur debeat irritari hujuſmodi electio, non eſſe ſcientiam electorum, neque inhabilitatem ipſius perſonæ excommunicatione affectæ, hoc enìm caſu electio eſſet nulla ipſo jure, non autèm annullanda ſententia Judicis, ſed irritationem talis electionis ſtatutam eſſe in pœnam electi, qui ſciens inhabilitatem propriam ſe tamèn eligi paſſus fuit, & electionem acceptavit. Ità *Covar. in cap. Alma part. 1. §. 8. num. 3. & DD. ſub num. 5. allegati.*

8 Deveniendo jàm ad effectus excommunicationis majo-

majoris, primus eſt, privare excommunicatum uſu paſſivo, ſeù ſuſceptione Sacramentorum *cap. Cùm illorum, & cap. ſi quem de ſentent. excommunic.*

9 Quare Clerici ſcientèr, & ſpontè communicantes in Divinis officiis, & Sacramentis cùm aliquo à Papa excommunicato, vel ſaltèm denunciato, incurrunt excommunicationem majorem Pontifici reſervatam *in cap. ſignificavit de ſententia excommunicationis*.

10 Alter effectus, eſt quod excommunicatus privetur communibus Eccleſiæ ſuffragiis, quæ ex publicis miniſtrorum officiis, & Sacrificiis, fidelibus provenire ſolent, item fructu ſatisfactionum ex indulgentiis promanante. Ità *D. Gregorius I. lib. 2. Dialog. cap. 23. Sayr. lib. 2. Theſaur. caſu. cap. 4. num. 2. Henriqu. lib. 3. cap. 12. Ugolin. tab. 2. cap. 9. num. 1. Suar. diſput. 9. ſect. 4. Avila 2. part. cap. 6. diſp. 4. dub. 2. & DD. paſſim.*

11 Pone autèm excommunicatũ, per confeſſionem, vel contritionem juſtificari; itaùt ab illo culpa, & contumacia, ratione cujus cenſura inflicta fuerat, recedat, fiet ne particeps ſuffragiorum, & orationum communium ab Eccleſiæ intentione pendentium, maximè ſi per eum non ſtet, quominùs per Judicis ſententiam abſolvatur?

12 Reſpondet negativè *Innocentius III. in cap. A nobis il 2. & cap. ſacris de ſententia excommunicationis*, & cùm illo *Sot. in 4. diſt. 22. quæſt. 1. art. 1. §. Attamen dubium Alan. lib. 2. de Sacram. Euchar. cap. 31. Suar. diſp. 8. ſect. 3. Coninch. diſp. 14. dub. 7. difficul. 2. Laym. dicto lib. 1. tract. 5. part. 2. cap. 2. num. 4. Hurtad. diſp. 2. de excommunic. diffic. 5.* Ratio eſt, quià licet vinculum culpæ, quo quis ligatus eſt apud Deum ſit ſolutum, vinculum tamèn cenſuræ, quo per Eccleſiæ judicium ligatus eſt, abſquè ejuſdem abſolutione, & ſententia non relaxatur.

Digitized by Google

13 Tertius effectus eſt, prohibitio excommunicato facta uſus activi, vel adminiſtrationis licitæ Sacramentorum, quamvìs ea tamèn ſemper validè adminiſtret, *cap. ſi celebrat, & cap. Latores de Cleric. excommun.*
14 *miniſtr.* exceptò tantùm Sacramento Pœnitentiæ, quod cùm requirat ad validam ſui adminiſtrationem non tantùm poteſtatem ordinis, ſed etiàm juriſdictionis in ſui miniſtro, nequit validè adminiſtrari ab excommunicato non tolerato, quippè cui omnis juriſdictio per cenſuram adempta eſt *Covar. in cap. Alma* 1. *part.* §. 6. *num.*7. *Suar. diſp.* 11. *ſect.*2. *num.*12. *Avila loco cit. diſp.* 3. *dub.* 5. *Coninch. loco cit. dub.* 5. *per tot. Laym. loco citato num.* 3. *& Bonac. de Cenſur. diſput.* 2. *quæſt.* 2. *punct.* 2. §. 4.

15 In caſu tamèn neceſſitatis poteſt Sacerdos excommunicatus non toleratus, Sacramenta etiàm licitè miniſtrare, leges enim Eccleſiaſticæ, ejus ſunt generis, ùt rigori ſemper admixtam velint manſuetudinem, & pietatem, ùt notarunt *Suar. diſp.* 11. *de cenſur. ſect.*1. *num.*17. *Sayr. lib.* 2. *cap.*2. *num.* 11. *&* 18. *Bonac. dicta diſp.*2. *quæſt.*1. *punct.*2. §.4. *num.*4.

16 Quartus effectus eſt, quod vetetur excommunicato intereſſe Divinis officiis, vel ea celebrare, tàm ſcilicet loquendo de Miſſæ Sacrificio, quàm horarũ canonicarũ recitatione, ac quacumq; publica oratione, aut functione, & cœremonia, quæ ex Chriſti, vel Eccleſiæ inſtitutione ſolemnitèr peragi ſoleat à miniſtris ad id deputatis *Can. nihil, & Can. qui meritò* 11. *quæſt.* 3. *cap. ſignificavit*; *cap. Nuper*, *& cap. Reſponſo de ſentent. excommunicat. cap. Alma mater eodem tit. in ſexto*, *&*
17 *cap. Illud de Cler. excomm. miniſt.* Cœterum privatìm orare in Eccleſia, vel ibi concionem audire, dùm in ea nullum Divinum officium celebratur, excommuni-

catis

catis interdictum non eſt, juxtà *Covar. in cap. Alma* 1. *part.* §. 3. *num.* 7. *Suar. loco cit. diſp.* 12. *ſect.* 2. *Navar. ſumm. cap.* 27. *numer.* 17. *Henriqu. lib.* 13. *cap.* 7. *num.* 2. *Coninch. diſp.* 14. *dub.* 7. *num.* 58. *Bonac. diſp.* 2. *de cenſuris quæſt.* 2. *parte* 3. §. 2. *numer.* 8. & *Caſtropal. dicta part.* 6. *diſp.* 2. *punct.* 9. *num.* 14.

18 Quamobrem, ſi excommunicatus, ratione ordinis, vel Eccleſiaſtici Beneficii teneatur recitare horas canonicas, non ideò ab eorum recitatione eximitur, quià excommunicatus eſt, aliàs enìm referret commodum
19 ex propria iniquitate *Covar. loco citato numer.* 8. *Sayr. loco citato cap.* 3. *num.* 3. *Suar. diſp.* 2. *ſect.* 2. *numer.* 13. *Avil.* 2. *p. cap.* 6. *diſp.* 4. *dub.* 6. *Bonacc. diſp.* 2. *quæſt.* 2. *punct.* 3. §. 2. *num.* 2. Debet tamèn, ſi horas publicè, & coràm aliis recitet, ſub mortali prætermittere illa verba *Dominus vobiſcum*, quià hæc verba important ſacram communicationem perſonæ publicæ cùm populo, quæ communicatio excommunicato omnimodè veti-
20 ta eſt, & loco harum vocum dicere debet *Domine exaudi orationem meam*, juxtà *Suar. ibidem numer.* 13. & *diſp.* 14. *dub.* 7.

21 Cenſent tamèn *Layman. lib.* 1. *Theolog. Moral. tractat.* 5. *part.* 2. *cap.* 2. *numer.* 6. §. *Notant verò, Suar. diſp.* 12. *ſect.* 1. *num.* 12. & *Bonac. loco cit. num.* 6. quod ſi privatìm ab excommunicato recitetur officium, obligatio omittendi ly *Dominus vobiſcũ*, non ſit ſub mortali præcepta, quià materia gravis ex ſe nõ eſt; alioquin deberemus aſſerere etiàm Clericum non excommunicatum, inferiorem tamèn Diacono, dùm officium recitat, dicentem *Dominus vobiſcum*, peccare lethalitèr, eò quià uſurpet actum alieni ordinis; quod tamèn quàm falſum ſit, patet ad ſenſum.

22 Quintus effectus eſt, quod excommunicatus ſit inhabi-

Digitized by Google

habilis ipſo jure ad quodvis Eccleſiaſticum Beneficiũ,
vel munus obtinendum *cap. poſtulaſtis, & cap. ultimo de
Clerico excommunicato*, *Covarr. loco cit. numer.* 1. *Suar.
diſp.* 13. *de cenſuris ſect.* 1. *nu.* 2. *Sayr. lib.* 2. *cap.* 5. *Ugol.
dicta tab.* 2. *cap.* 13. §. 1. *&* §. 3. *num.* 3. & 4. *Filliucc.
tract.* 12. *cap.* 5. *quæſt.* 1. *nu.* 115. *Garz. de Benefic. part.* 7.
cap. 13. *num.* 1. *&* 22. *Bonac. diſp.* 2. *quæſt.* 1. *punct.* 4. § 1.
num. 3. *Avila* 2. *part. cap.* 6. *diſp.* 6. *dub.* 7. *Henriqu. lib.* 13.
cap. 13. *num.* 1.

23 Quæres autèm, an poſſit conferri Penſio excommu-
nicato.

24 Reſpondeo, quod, vel penſio eſt merè ſpiritualis,
quæ ſcilicet ob ſpirituale officium confertur, v. g. ea,
quæ datur Concionatori, Coadiutori Epiſcopi &c.,
& illius excommunicatus, & irregularis incapaces
ſunt, cùm hujuſmodi ſpiritualia munera obire non poſ-
25 ſint *Covarr. loco cit. num.* 15. *Ugolin. loco cit.* §. 2. *nu.* 8.
Suar. diſp. 13. *ſect.* 1. *nu.* 9. *Garz. de Benefic.* 1. *part. cap.* 5.
num. 106. *& ſeqq. Reginald. lib.* 32. *num.* 45. *Filliucc.
tract.* 12. *cap.* 5. *quæſt.* 4. *Henriqu. loco cit. num.* 3.

Vel penſio eſt merè laica, quæ laicis ſcilicet con-
ferri poteſt ob temporale obſequium ab ipſi præſtan-
26 dum, & poteſt conferri excommunicato; & irregulari;
idemque dicas de penſione mixta, quæ licèt, ob ſpiri-
tuale officium non conferatur, tamèn clericalem ſtatum
requirit, v. g quæ confertur Clerico reſignanti, liti
cedenti &c. *Suarez diſput.* 44. *numer.* 34. *Caſtropal.
dicta part.* 6. *diſp.* 2. *punct.* 10. *num.* 6. *& DD. mox al-
legati*.

27 Sextus effectus eſt, quod reſcriptum Sedis Apoſto-
licæ ab excommunicato impetratum ipſo Jure ſit nul-
lum *cap.* 10. *de reſcript. in ſexto*, *Sayr. loco cit. num.* 12.
Henriqu. loco cit. nu. 1. *Suar. diſp.* 17. *ſect.* 1. *& Coninch.
diſp.*

diſp. 14. *dub.* 10. *in princip.* Quare in conceſſione hujuſmodi reſcriptorum ſolet Pontifex ad cauthelam excommunicatum abſolvere, ad effectum dumtaxat reſcripti illius conſequendum, ùt advertit *Coninch. loco cit.*

28 Septimus effectus. Excommunicatus non toleratus privatur omni uſu juriſdictionis ſpiritualis, ideòque omnia ab eo acta invalida ſunt *Can. audivimus* 24. *quæſt.* 1. *cap. Ad probandum de ſentent. & re judic. cap.* 1. *de ſupplen. neglig. prælat. cap. Is cui de offic. deleg. in ſexto, cap.* 1. *de offic. Vicar. in ſexto, & cap. Decernimus de ſent. excomm. in ſexto.* Quare, ùt dicitur in *dicto Can. audivimus* excommunicatus excommunicare non poteſt, ac quævis electio, & collatio ab ipſo facta, vel judicialis ſententia ab eodem lata irrita eſt omninò.

29 Excipe electionem Romani Pontificis, quæ etiàm facta à Cardinalibus excommunicatis, ſuſpenſis, vel interdictis valida eſt *ad tex. in Clem. ne Romani* §. *Cæterum de electione.*

30 Adverte ulteriùs, quod ſi Patronus excommunicatus præſentet Epiſcopo aliquem ad Beneficium Eccleſiaſticum, & Epiſcopus ſciens vitium præſentationis eam acceptet, & ità præſentatum in Beneficio inſtituat, erit valida inſtitutio juxtà *Suarez de Cenſuris diſp.* 14. *ſect.* 2. *num.* 14. *Coninch. loco cit. num.* 95. *Hurtad. diſp.* 7. *diffic.* 3. *num.* 10. *& Layman. lib.* 1. *tract.* 5. *part.* 2. *cap.* 2. *num.* 13.

31 Octavus effectus. Excommunicatio major privat excommunicatum non toleratum communione forenſi, & impedit quominùs validè eſſe queat Judex, Tabellio, Advocatus, Actor, & Teſtis etiàm in Civilibus cauſis *ad textus in cap. Ad probandum de ſententia,*

& re

Digitized by Google

& re judicat. in cap. Decernimus de ſentent. excomm. cap. Veniens de Teſtib. cap.1. de excep. in ſexto, & Can. penult. & ultim. 15. quæſt. 6.

32 Notandum tamèn diſcrimen quoddam circà hunc effectum intercedens, quod ſi excommunicatus, ùt Actor, Advocatus, vel Teſtis in judicio ſe geſſerit, & nec à Judice ex officio, nec per exceptionem adverſarii repulſus fuerit, valida erunt omnia quæ in tali judicio acta fuerunt *cap. 1. de exceptionibus in ſexto*, ibique *Gloſ. in verbo obtinebit Sayr. lib. de excommun. cap. 7. in fin. & cap. 8. numer. 1. & ſeqq. Covarr. lib. 1. var. cap. 19. numer. 5. Avila 2. part. de cenſur. cap. 6. diſp. 7. dub. 2. & 3. Hurtad. diſp. 8. de excomm. diffic. 7. Ugolin. loco cit. cap. 17. § 1. Coninch. diſput. 14. dub. 11. concl. 2. num. 110. Suar. diſp. 16. ſect. 6. num. 6. & Bonac. loco cit. punct. 7. num. 12.*

33 Si autèm excommunicatus non toleratus Judex fuerit, quamvis ab officio non fuerit remotus, omnia tamèn ab eo acta, irrita cenſentur, quià defectus eſt in juriſdictione, qua vitiata judicium, quod illi innititur, totum ruat neceſsè eſt *cap. ad probandum de ſentent. & re judicat.* ibique *Panormit. num. 2. & in cap. Suſcitatus de reſcript. in ſexto in fin. Marian. Socin. in cap. Sacris numer. 264. & 266. de ſentent. excomm. Suarez diſp. 17. ſect. 1. num. 2. Coninch. loco cit. num. 103. Bonac. diſput. 2. quæſt. 21. punct. 7. num. 1.*

34 Verùm poteſt excommunicatus in quovis judicio gerere partes Rei, nec poteſt cogi, ùt per Advocatum, vel alium reſpondeat, quando ipſemet ſe defendere paratus eſt; quià in tali cauſa agentes cùm excommunicato nullam cenſuram incurrunt. *Ità Gloſ in cap. Intelleximus de judiciis in verbo conveniri poteſt Sayr. dicto cap. 8. in fin. Suar. loco cit. ſect. 4. num. 6. Filliucc.*

tract.

Digitized by Google

35 *tract.* 12. *cap.* 7. *quæſt.* 5. *num.* 181. Nequit tamèn excommunicatus agentem reconvenire, tunc enim actor evadere *Text. eſt in cap. cùm intèr in fin. de exception.*

36 Nonus effectus eſt. Excommunicato prohibita eſt omnis civilis, ſeù politica communicatio cùm fidelibus *cap. Aliquando*, & *cap. Si quem de ſententia excommunicat.*

37 Nomine fidelium veniunt Eccleſiæ ſubditi, ideòque ipſi hæretici excommunicati juxtà *Suarez diſp.* 15. *de cenſur. ſect.* 2. *part.* 12.

38 Nomine autèm civilis communicationis comprehenditur quæcumque humana ſocietas, per nutus, epiſtolam, verba, nuncium, munera, commercia, contractus, mutuam cohabitationem, ſocietatem in itinere, ſalutationem, oſcula, amplexus &c. Uno verbo *D. Joannes Epiſt. ſecunda* inquit: *Nec ave ei dixeritis Can. ſicut Apoſtoli*, & *Canon. excommunicatos* 11. *quæſt.* 3. *Can. ad menſam*, & *Can. ſi quis laicus* 24. *quæſt.* 1. *cap. Illud de Clericis excomm.* &c. *nuper* & *penult. de ſentent. excommunicationis*.

39 Et hæc prohibitio reciproca eſt, adeòut vetet excommunicato communicare cùm reliquis fidelibus, & reliquis fidelibus communicare cùm illo.

40 Sunt autèm aliquæ juſtæ cauſæ communicandi cùm excommunicato, ſequenti contentæ verſiculo.

Utile, lex, humilis, res ignorata, neceſſe.

41 Itaque primò excuſat *Utile*, ideſt utilitas corporalis, vel ſpiritualis, tùm excommunicati, tùm communicantium cùm illo. Quare poteſt excommunicatus egenti eleemoſinam præſtare, vel conſilium, & exhortationem audire in Eccleſia Conciones; Et è contrà fideles poſſunt conſilium, & opem, vel ſpiritualem, vel corporalem petere ab excommunicato, ſi

Digitized by Google

alius non adſit, à quo ità facilè adjuvari poſſint *cap. Reſponſo de ſent. excomm. Suar. diſp.* 15. *ſect.* 4. *num.* 8. *Avila ſecunda part. cap.* 6. *diſput.* 11. *dub.* 3. *Coninch. diſp.* 11. *dub.* 12. *num.* 122. *Hurtad. diſp.* 9. *difficul.* 4. *num.* 18. & *Sayr. lib.* 2. *cap.* 14. *num.* 3.

42 Secundo excuſat *lex*, ſubintellige *matrimonialis*, ratione cujus ad vitandum animarum periculum, ſi unus vel uterque Conjux excommunicatus ſit, poteſt alteri Conjugi debitum reddere, imò, & petere ab illo, & communicare in reliquis intèr ſe, v.g. colloquio, menſa, gubernio domus &c. *Text. in Can. quoniam* 11. *quæſt.* 3. & *cap. Intèr alia de ſentent. excommun. Suar. loco cit. num.* 3. *Coninch. loco citato num.* 123. *Hurtad. loco citato numer.* 21. *Sayr. loco cit. num.* 4. & *Sanchez de matrim. lib.* 9. *diſp.* 14. *num.* 4

43 Tertiò excuſat *humile*, ſcilicèt humilitas ſubjectionis, ratione cujus poſſunt viciſſim communicare liberi cùm Parentibus, ſervi, famuli, Villici cùm Dominis, Religioſi cùm ſuo Prælato, & Clerici cùm ſuo Epiſcopo, *dicto Can. Quoniam*, & *DD. allegati loco cit.*

44 Excipe tantùm communicationem in ſcelere, ob quod excommunicatus aliquis fuit. Quare ſi conjux excommunicatus fuerit, eò quià contraxerit matrimonium cùm probabili dubio illud contrahendi cùm impedimento irritante, ſi alter conjux durante hoc dubio, excommunicato debitum reddat, incurret excommunicationem, quià communicat in ſcelere, ob quod alter fuit excommunicatus *ad Tex. in cap. Intèr alias in fin. de ſentent. excommunicat. Sylv. in ſumm. verb. Excommunicatio* 5. *num.* 4. *Ugolin. loco cit. cap.* 23. §. 6. *numer.* 4. *Sayr. loco cit. num.* 5. *Sanchez loco citat. num.* 9. *Coninch. diſp.* 14. *dub.* 12. *num.* 133.

45 Quartò excuſat *res ignorata*, ſcilicet ignorantia tàm

tàm juris quàm facti circa excommunicationem ali-
cujus, dummodò non ſit ignorantia craſſa, vel affecta-
ta, juxtà ea, quæ dixi *in tit. de cenſuris in communi in*
*illatione tertia. Ità Suar. diſput.*15. *ſect.* 3. *num.* 3. *Hur-*
tad. diſp. 9. *diffic.* 4. *num.* 26. *Coninch. diſp.* 13. *a...*
*& dicta diſp.*14. *dub.* 12. *num.* 124.

46 Ultimò *neceſſitas* excuſat omnes eas perſonas, quæ
ratione alicujus contractus obligatæ ſunt perſonæ ex-
communicatæ; Quare debitor creditori excommunica-
to debitum antea contractû ſolvere debet, & creditor
à debitore excommunicato debitum exigere valet,
ideòque ad invicem communicare poſſunt, quatenùs
neceſſe habent mutuò communicare.

47 Ità paritèr licita eſt communicatio cùm excommu-
nicato, quotieſcumque ea ſine gravi incommodo vi-
tari non poteſt. Quare, ùt dicitur *in cap. ſi verè de*
ſentent. excommunicationis = ſi quiſquam per terram hæ-
reticorum, aut quorumlibet excommunicatorum tranſie-
rit, neceſſaria emere, ac recipere poterit ab eiſdem = Ea-
48 demque ratione fas erit fidelibus pauperibus, ſi aliàs
commodè ſubſtentari non poſſint, eleemoſinam petere
ab excommunícatis non toleratis, atque eorum men-
ſis accumbere. Hactenùs in his poſtremis §. §. dicta
conſule penès *Sayr. loco cit. numer.* 29. *& ſeqq. Suar.*
loco cit. à numer. 8. *Hurtad. loco cit. in fin. & Henriqu.*
*lib.*13. *cap.*23.

49 Porrò controverſum inter DD. eſt, an ſi aliquis v. g.
famulus, operas locaverit homini jam excommunica-
to, nihilominùs licite ei communicare poſſit.

50 Pro cujus dubii ſolutione ſupponendum eſt, con-
tractus initos cùm excommnicato validos eſſe [illegible]
in cap. Ad probandum numer. 8. *de ſentent. cor.* [illegible] *judic.*
Rebuff. in cap. Poſtulaſtis numer. 15. *de Cleric. excomm.*

Covarr. in cap. Alma 1. *part.* §. 1. *num.* 9. *Coninch. dicto dub.*12. *num.* 119. *Hurtad. loco cit. diffic.*1. *num.*5. *Sayr. dicto lib.* 2. *cap.* 9. *numer.* 11. ſicut, & teſtamentum ipſo conditum *Abb. loco cit. num.*9. *ibique Felin. col.*2: *in rubr. de Teſtam. num.*18. *Ugolin. dicta tab.* 2. *cap.*21. *Sayr. loco cit. numer.* 2. *Coninch. loco cit. dub.*13. *in fin. Avil.*2. *part. de cenſur. cap.*6. *diſput.*6. *dub.*6.

51 Quo præmiſſo, vel quis locavit per ignorantiam ſuas operas excommunicato,& excuſatur à quolibet peccato,ſi cùm illo communicet,Vel ſcientèr locavit excommunicato operas ſuas,& adhùc juxtà mitiorem ſententiam videtur dicendum, quod licitum ſit talibus perſonis v.g. famulis, communicare cùm domino excommunicato; Ratio eſt, quià in *cit. Can. quoniam* 11. *quæſt.* 3. hujuſmodi perſonis ſubjectis communicatio cùm excommunicato, cui aliquo modo ſubdantur, permittitur ſine diſtinctione, ergò neque nos debemus diſtinguere. *Ità Coninch. diſput.* 14. *de cenſur. dub.* 12. *numer.*128. *Bonac. diſp.*2. *de excommunicat. quæſt.*2. *punct.*5. §.2. *numer.* 33. *&* *Caſtropal. loco cit. tract.* 29. *diſp.* 2. *punct.*19. *num.*15.

52 Jàm verò decimus excommunicationis majoris effectus eſt, quod ſi excommunicatus per annum contumacitèr in excommunicatione inſorduerit, contra illum, tamquam de hæreſi ſuſpectum procedi queat, ad mentem *Trid. ſeſſ.* 25. *cap.* 3. *de reform. in fin.* quamvis ex conſuetudine, Inquiſitores S. Officii non procedere contra dictos excommunicatos ob dictam præciſam inſordeſcentiam, & ſecluſo caſu hæreſis, teſtentur *De Angel. de confeſſ. lib.*2. *quæſt.* 66. *num.*6. *&* *ſeqq.* *De Magiſtr. in Sylv. Eccleſia. part.* 2. *lib.* 2. *cap.* 21. *per tot.*

53 Undecimus effectus. Si excommunicatus antè obtentam

tentam abſolutionem obdurato animo decedat è vivis, publicis Eccleſiæ ſuffragiis, Eccleſiaſticaque ſepultura privandus eſt quemadmodum ait *text. in cap. Sacris de ſepulturis = Sacris canonibus inſtitutum eſt, ùt quibus non communicamus vivis, nec mortuis communi-*
54 *cemus* = Illoſque in loco ſacro ſepelientes ipſo facto excommunicationem incurrunt latam *in Clement.* 1. *de Sepulturis*, & eorum oſſa, ſi ab aliorum corporibus diſcerni poterunt, exhumanda ſunt, & procul ab Eccleſiaſtica Sepultura proiicienda, ùt dicitur *in dicto cap. Sacris*.

55 Notandum tamèn, quod ſi excommunicatus antè mortem pœnitentiæ ſigna ediderit, nec per eum ſteterit, quominùs abſolutionem conſequeretur, etiàm poſt mortem ab excommunicatione abſolvendus ſit, ad eum finem, ùt Eccleſiæ ſuffragiis, & ſacra ſepultura fruatur *ad Text. in cap. A nobis de ſentent. excommun. Navar. in ſum. cap.* 27. *num.* 36. *Suar. diſp.* 12. *ſect.* 4. *num.* 5. *Hurtad. diſp.* 5. *de excommun. diffic.* 4. *Coninch. diſp.* 14. *dub.* 6. *nu.* 4. & *Henriqu. lib.* 13. *cap.* 11. *nu.* 3.

56 Duodecimus effectus. Principi excommunicato ſubditi, nec tenentur, nec poſſunt ſervare juramentum fidelitatis *Text in Can. nos Sanctorum* 15. *quæſt.* 6.

57 Ultimus effectus. Communicans cùm excommunicato extrà caſus à jure permiſſos, ſi communicet in Divinis, & Eccleſiaſticis functionibus, putà in publicis Eccleſiæ ſuffragiis, Sacrificio Miſſæ, collatione Beneficii Eccleſiaſtici, &c. peccat mortalitèr; ſi autèm communicet ſine cauſa in humanis, v. g. convictu, & merè politicis commerciis, peccat tantùm venialitèr. Ratio eſt, quià finis primarius, & directus excommunicationis eſt prohibere communicationem in rebus ſpiritualibus, & Eccleſiaſticis, ſecundarius verò, & indire-

directus arcere à communicatione in politicis rebus,& merè civilibus *Suar. diſput.* 15. *de cenſur. ſect.* 2. *numer.* 2.

58 Quicumque autèm quovis modo communicat cùm excommunicato, ſed non ſinè culpa lethali, aut veniali, incurrit excommunicationem minorem,ùt habetur in *cap. Statuimus de ſententia excommun. in ſexto*.

59 Hæc verò, quæ diximus de excommunicato vitando ſub pœna minoris excommunicationis, & culpæ reatu, procedunt tantùm in excommunicato publicè denunciato ùt tali, & notorio Clerici percuſſore, qui nempè, ſuadente Diabolo, notorietate facti Clericum percuſſerit, ſi ſcilicèt factum adeò notum ſit, ùt nulla tergiverſatione celari, & nullo juris ſuffragio excuſari poſſit. Ità *definivit Concilium Conſtantienſe in conſtitutione incipiente Ad evitanda, deinde confirmata à Leone X. in Concilio Lateranenſi*.

60 Ex quo infer primò, licitum eſſe orare publicè, & Miſſæ Sacrificium offerre pro excommunicatis toleratis, v. g. Hæreticis. Ità *Ugolin. d. tab.* 2. §. 2. *num.* 3. *Sayr. lib.* 2. *Theſaur. caſuum cap.* 4. *numer.* 6. *Henriqu. lib.* 3. *cap.* 11. *num.* 2. *Coninch. diſp.* 24. *dub.* 6. *num.* 40. *Hurtad. diſp.* 2. *de excommunic. diffic.* 4. *numer.* 10. Ratio eſt, quià Concilium Conſtantienſe juſſit, quod nullum impoſterùm excommunicatum, prætèr publicè denunciatum, & notorium Clerici percuſſorem vitare debeamus, ſed cùm quovis liberè communicare liceat; publicè autèm pro aliquo orare, eſt quædam in Divinis cùm illo communicatio.

61 Infer ſecundò, excommunicatos etiàm notorios, ſed nondum denunciatos (excipe ſemper notorium Clerici percuſſorem,) ſi piè mortuos fuiſſe præſumi poſſi, ſacra ſepultura eſſe donandos. Ratio eſt, quià ſacræ

cræ ſepulturæ eadem eſt ratio, ac Divinorum ſuffragiorum, & orationum, ideò enim quis in loco ſacro tumulatur, ùt particeps fiat ſuffragiorum Eccleſiæ;
62 Quare cùm ex dictis in ſuperiore §. conſtet pro hujuſmodi excommunicatis publicas offerre orationes licitum eſſe, ſequitur poſſe etiàm eis dari Eccleſiaſticam ſepulturam. Rurſus ratio cur excommunicati ſepeliendi non ſint in loco ſacro, exprimitur *in cap. Sacris de Sepulturis*, ùt nempè quibus vivis non communicamus, neque mortuis communicemus; ergò à contrario quibus vivis communicare poſſumus, poſſumus etiàm mortuis communicare per Eccleſiaſticam ſepulturam. Ità *Navar. in manual. cap. 27. numer. 39. ad ſecundum*, & faciunt à nobis DD. *num.* 53. *&* 54.

63 Dixi in initio hujus §. *Si piè mortuos fuiſſe præſumi poſſit*; cùm enim cenſura non feratur niſi ob peccatum mortale, ſi aliquem conſtet deceſſiſſe illaqueatum gravi notorio crimine, v. g. Hæreſi, ſacra ſepultura privandus eſt; non quidem ob cenſuram, ſed ob peccatum lethale notorium, ratione cujus redditur incapax ſuffragiorum Eccleſiæ *cap. Quicumque de Hæreticis in ſexto*.

TITU-

TITULUS IV.

De Suſpenſione.

1 SUspensio eſt *Cenſura*, *per quam perſona Eccleſiaſtica impeditur*, *aliqua poteſtate*, *aut jure Eccleſiaſtico uti*.

2 Dixi, *eſſe cenſuram*, ùt intelligas, quod ſi Confeſſarius, v. g. interdicat ex juſta cauſa pœnitenti ne celebret, eam non eſſe ſuſpenſionem, ſed ſimplicem prohibitionem; quàm paritèr tantùm intervenire autumant DD. ſi Prælatus Eccleſiaſticus merè oretenus dicat ſubdito *ſuſpendo te*; ſuſpenſio enim, utpotè cenſura, ferri debet in ſcriptis, expreſſa cauſa, ob quàm feratur, non ſecùs, ac de excommunicatione ſtatuitur, *in cap. primo de Sententia excommunicat. in ſexto*. Ità *Navar. in ſumm. cap.* 27. *nu.* 159. *Avila* 3. *part. de cenſur. diſp.* 3. *dub.* 2. *concl.* 3. *Suar. diſp.* 28. *de cenſur. ſect.* 5. *num.* 3.

3 Dixi ſecundò *per quàm Perſona Eccleſiaſtica*, ùt ſcias hanc cenſuram ferri tantùm poſſe in Clericos, non autèm in laicos *Gloſs. in cap. Quicumque verbo miniſtros de ſentent. excommunicat in ſexto*, *Abb. in cap. Dura num.* 10. *de crim. falſ. Navar. loco cit. numer.* 150. *& ſeqq. Avila loco cit. diſp.* 4. *dub.* 3. *concl.* 1. quamvis *Henriqu. lib.* 13. *cap.* 13. *num.* 2. *cùm pluribus* aſſerat etiàm in Abbatiſſam poſſe jaculari hanc cenſuram, cùm ipſa eſtò clericali charactère inſignita non ſit, adhùc tamèn ſit perſona regularis, & quaſi Eccleſiaſtica, capax officii, & juriſdictionis cujuſdam ſpiritualis.

Dixi

4 Dixi ultimò, *impeditur uti poteſtate*, ùt oſtenderem ſuſpenſum, v. g. ab ordine, non ſpoliari ipſa ordinis poteſtate in actu primo, ſed tantùm exercitio, & uſu actuali poteſtatis ejuſdem.

5 Dividitur primò Suſpenſio eodem prorſus modo, ac Excommunicatio in eam, quæ fertur à jure, & eam, quæ fertur ab homine.

6 Et quià poteſtas ſpiritualis alia eſt officii, alia Beneficii, ideò dividitur ſecundò Suſpenſio in ſuſpenſionem ab officio, & ſuſpenſionem à Beneficio.

7 Quoniam autèm officium ſpirituale, aliud eſt ordinis, aliud juriſdictionis, ſeù adminiſtrationis Eccleſiaſticæ, ideò ſuſpenſio ab officio ſubdividitur in ſuſpenſionem ab ordine, & ſuſpenſionem à juriſdictione.

8 Quælibet autèm ex his ſuſpenſionibus dividitur in totalem, & partialem.

9 Totalis verò eſt iterum duplex, vel nempè ſimplicitèr totalis ſcilicet ab officio quolibet ſimul, & Beneficio; cujuſmodi ſuſpenſio duobus modis ferri poteſt, vel ſcilicèt cùm expreſſione, ùt ſit ab omni officio, & Beneficio; vel ſi abſolutè, & ſimplicitèr ſuſpenſio feratur, cùm certum in jure ſit indefinitam, æquipollere univerſali: vel eſt ſuſpenſio totalis ſecundum quid, videlicet ab omni officio, aut ab omni Beneficio Eccleſiaſtico.

10 Partialis autèm ſuſpenſio, vel eſt ab ordine tantùm, aùt aliquo actu ordinis, v. g. celebratione Miſſarum, vel à juriſdictione tantùm, aùt certo actu juriſdictionis, v. g. à collatione Beneficii, vel denique eſt ſuſpenſio à certo Beneficio, aùt parte Beneficii, puta medietate fructuum.

11 Jàm verò aliquas circa. Suſpenſionem concluſiones ſtatuamus; Prima ſit. Suſpenſus ab officio, non cenſe-

tur ſuſpenſus à Beneficio, nec ſuſpenſus à Beneficio cenſetur ſuſpenſus ob officio *Abb. in cap. Cùm dilectus de election. numer.* 20. *Sanchez lib.* 3. *de Matrimon. diſp.* 15. *num.* 12. *Ugolin. tab.* 4. *de cenſur. cap.* 6. §. 6. *Coninch. diſput.* 15. *dub.* 2. *concl.* 3. *Hurtad. de ſuſpenſ. diffic.* 4. *num.* 9. *Suar. diſp.* 26. *ſect.* 3. *num.* 4. & *Bonac. tom.* 1. *Theol. moral. diſp.* 3. *de ſuſpenſ. punct.* 2. *num.* 10. Ratio eſt, quià ſunt diverſæ pœnæ una, & alia ſuſpenſio, & una poteſt executioni mandari ſine alia, in pœnalibus autèm, ſi fieri poſſit, extenſio ſemper vitanda eſt.

12 Notandum tamèn, quod ſi ſuſpenſio ab officio ob delictum grave perpetuò duratura ſit, Beneficiatus beneficio erit privandus, cùm Beneficium detur propter officium, ùt advertit *Sanchez loco cit. num.* 13.

13 Porrò dubitari poteſt, utrum ſuſpenſus à Beneficio amittat jus eligendi, vel conferendi, quod ipſi ratione Beneficii fortaſſe competat.

14 Negativè reſpondeo cùm *Abbate in cap. Cùm dilectus de conſuetud. num.* 20. *Suar. diſp.* 27. *ſect.* 1. *num.* 34. *Filliuc. tract.* 17. *cap.* 3. *quæſt.* 5. *num.* 46 *Coninch. diſp.* 15. *dub.* 2. *num.* 11. *Hurtad. loco cit. num.* 9. Quià collatio, & electio propriè non recenſentur intèr Beneficii fructus, quorum perceptio ſuſpenſo eſt interdicta, cùm potiùs ſint actus officii, & quaſi Juriſdictionis occaſione Beneficii competentis.

15 Secunda concluſio. Suſpenſus ab ordine poteſt exercere omnes actus juriſdictionis, qui ordinis actualem uſum non requirunt. Quare Epiſcopus ſic ſuſpenſus, licèt ipſe confeſſiones audire nequeat, poteſt tamèn poteſtatem abſolvendi alteri delegare *D. Thom.* 3. *part. in addit. quæſt.* 22. *art.* 3. *Suar. diſp.* 26. *ſect.* 4. *numer.* 5. *Avila loco cit. diſp.* 2. *dub.* 2. *concluſ.* 8. *Filliuc.*

dicto

dicto tract. cap. 2. quæſt. 4. num. 24. Sayr. lib. 4. cap. 4. num. 6.

16 Tertia concluſio. Suſpenſus à juriſdictione exercere poteſt omnes eos ordinis, ſive officii ſpiritualis actus, qui juriſdictionem non requirunt, ùt ſacrificare, Officiatorem in choro agere, vel munus Adminiſtratoris Eccleſiaſtici, &c. *cap. Tranſmiſſum ibique Gloſ. verb. de talibus de elect. cap. Aqua, & ibi Gloſs. verb. de juriſdictone de conſecrat. Eccleſ. vel Altar. Suar. loc. cit. num. 16. Sayr. loco cit. num. 20. Avila loco cit. concluſ. 12. Ugolin. loco cit. cap. 6. §. 5. & §. 6.*

17 Verum quidem eſt, ità ſuſpenſum non debere exercere eos ordinis actus, qui ſine juriſdictione licitè non fiunt. Quamobrem Parochus ità ſuſpenſus regularitèr peccaret miniſtrando Sacramenta ovibus ſuis, ùt Paſtor ordinarius *teſte Suar. loc. cit. & DD. mox relat.*

18 Infer ex dictis ſuſpenſionem Epiſcopi ab ordine Epiſcopali extendere ſe tantùm ad eos actus ordinis, qui Epiſcopo proprii ſunt, & Sacerdoti jura ordinario

19 nequeunt convenire. Quare erit quidem illi interdictus Pontificalium uſus, nempè Mitræ, baculi, & pallii, rurſus collatio ordinum, confirmatio, Eccleſiarum, Altarium, Virginum conſecratio, &c. cùm hæc Epiſcopalia officia abſque Epiſcopalibus inſignibus non poſſint exerceri; Poterit tamèn Epiſcopus ita ſuſpenſus confeſſiones audire, Miſſam privatam ſine Pontificalibus celebrare, & juriſdictionem forenſem exercere.

20 Infer ulteriùs, ſuſpenſionem ab officio Sacerdotis extendere ſe ad omnes actus proprios Sacerdoti, cujuſmodi ſunt Miſſam celebrare, Sacramenta miniſtrare, &c. Non verò erit illi interdictum ſolemnitèr canere Epiſtolam, vel Evangelium; & ratio horum omnium

Digitized by Google

eſt, quià ſuſpenſio juriſdictionis non abſolutæ, ſed determinatæ, illius actus determinati tantùm uſum prohibet, pœnalis enìm lex non eſt extendenda. Ità *Abb. cap. Apoſtolica num. 9. de except. Innoc. in cap. Cùm dilectus num. 4. de Conſuetud. Ugolin. loco cit. cap. 6. §. 4. Sayr. lib. 4. cap. 4. num. 21. & cap. 5. num. 27.*

21 Quid ſi autèm ſuſpenſus ab actibus ordinis inferioris, exerceat actus ordinis Superioris, evadet ne irregularis?

22 Reſpondeo, quod ſi actus ordinis Superioris ſint connexi cùm actibus ordinis inferioris, ſuſpenſus ab ordine inferiori, ſi ſuperiorem exerceat, fiet irregularis. V. g. Presbyter ſuſpenſus ab ordine Diaconali, erit etiàm ſuſpenſus à ſacrificando, cùm nequeat celebrari Sacrificium niſi cùm Evangelio; idque ob *regulam juris* 84. in ſexto = *Cùm quid una via prohibe-*
23 *tur alicui, ad id alia non debet admitti*. Si verò actus ordinis inferioris non ſint connexi,& contenti in exercitio ordinis Superioris, exercens ordinem Superiorem, ſi ſuſpenſus ſit ab exercitio inferioris, peccabit quidem proptèr indecentiam, non autèm evadet irregularis; ideòque Presbyter, v. g. ſuſpenſus ab officio Diaconi, licèt nequeat ſacrificare, poterit tamèn abſque irregularitatis nota confeſſiones audire ſolemnitèr baptizare, benedicere, &c. Ità *Suar. loco citato num. 4. Coninch. diſp. 15. dub. 2. nu. 10. Filliuc. tract. 17. cap. 2. quæſt. 4. num. 25. & 29. Hurtad. loco cit. Laym. lib. 1. Theol. moral. tract. 5. part. 3. cap. 1. num. 6.*

24 Jàm verò, ſi quæras, qui ſuſpendi poſſint.

25 Dico. Soli, & omnes Clerici, prætèr Papam *cap. unico, ne Sede vacante, &c. in ſexto, cap. Romana, & cap. Si ſententia de ſentent. excommunicat. in ſexto, & Extravag. 1. de elect.*

Adver-

26 Advertendum tamèn, quod Epiſcopi non intelligantur comprehenſi ſub generali ſententia Suſpenſionis, vel Interdicti Eccleſiaſtici, niſi expreſſa de illis mentio fiat; idque ob dignitatem Epiſcopalem; ad *Textum* expreſſum in *cap. Quià periculoſum de ſententia excommunicat. in ſexto*.

27 Idemque privilegium ad S. R. E. Cardinales, etiàm extendendum eſſe, cenſent *Henriqu. l.13. cap. 3. num.2. lit. X, & Bellet. diſquiſit. Clerical. part. 1. tit. de diſciplin. Cleric. §. 2. numer.* 48. eò quod ex Eccleſiæ praxi, privilegia Epiſcopis competentia, Cardinalibus etiàm conveniant, & nos diximus *in prima part. tit.4. cap.2. num.77.*

28 Si verò inquiras ulteriùs, quis poſſit à Suſpenſione abſolvere.

29 Reſpondeo, Epiſcupum, vel alium quaſi Epiſcopali juriſdictione præditum, dummodò Suſpenſio Sedi Apoſtolicæ non ſit reſervata, & dummodò Suſpenſio lata ſit proptèr contumaciam ſuſpenſi *Gloſ. in Clem.* 1. *§. Verum verb. Excommunicationis de Hæret. Panormit. in cap.2. de ſolution. num.5. Sylv. v. ſuſpenſio* 10. *quæſt.8. verſic. tertium, Suarez diſput. 26. ſect. 1. numer. 3. Avila loco citato diſp. 6. dub. 1. concluſ. 3. Sayr. lib. 4. cap. 17.*

30 *numer.* 12. *Hurtad. loco cit. diffic.1. numer.* 31. Si enìm impoſita ſit ad certum tempus, v. g. ad triennium, vel ſub conditione, puta, *donec reſtituerit*, elapſo tempore, vel impleta conditione, per ſe ipſam ceſſat ſine alia Superioris declaratione. Ità *Gloſ. in cap. Qui ſæpè verb. Donec de elect. in ſexto, & in Clement. 1. verb. Donec de decimis, Abb. in cap. 1. numer. 6. & Fellin. numer. 7. de judiciis, Sayr. loco cit. numer. 2. & 3. Suar. loco cit. num. 1. Hurtad. loco cit. numer. 29. Coninch. diſput. 25. dub. 4. num. 30.*

31 Sciendum tamen, quod ex jure noviſſimo *Trid. ſeſſion.* 24. *cap.* 6. *de Reformat.* poſſint Epiſcopi abſolvere ſuos ſubditos à qualibet irregularitate, & ſuſpenſione, etiàm Sedi Apoſtolicæ reſervata, ex delicto occulto proveniente, dummodò non oriatur ex homicidio voluntario, nec fuerit deducta ad forum contentioſum, ùt notant *Henriqu. lib.* 13. *cap.* 35. *num.* 3. *Sayr. loco cit. num.* 19. *Laym. loco cit. part.* 3. *cap.* 4. *circa fin.*

TITULUS V.

De Depoſitione, & Degradetione.

1 DEpoſitio, proùt in præſenti ſumitur, *eſt pœna Eccleſiaſtica privans Clericum officio, vel Beneficio in perpetuum*; ideòque differt à Suſpenſione,
2 quæ ex genere, ſuo etiàm ad cenrtum tempus ferri poteſt.

3 Hæc *Depoſitio* dividitur in verbalem, quæ ſimpliciter *Depoſitio* dicitur, & in actualem, quæ vocatur *Degradatio*; & eſt *privatio perpetua Clericalis muneris, &*
4 *privilegii, facta poſt canonicam ſententiam, adjuncta reali actione, & cæremonia per Canones inſtituta*.

5 Degradatus enìm privatur Clericalibus privilegiis tùm Canonis, itaùt illum injuſtè percutiens non fiat reus excommunicationis latæ *in Canon. ſi quis ſuadente* 17. *quæſt.* 4. tùm Fori, itaùt à Judice ſæculari puniri queat, ideòque traditur illi ab Eccleſia ipſius gladio impe-

Digitized by Google

6 impetendus. Quibus privilegiis non privat ſimplex
depoſitio, ideòque in hoc primò differt à degradatio-
ne *Abb. in cap At ſi Clerici* §. *De adulteriis numer.* 2.
de judic. Diaz in prax. cap. 119. *Suar. diſp.* 30. *ſect.* 1.
*nu.*8. *Avila* 4. *part. diſp. unic. dub.* 1. §. *Tertiò ſequitur*,
*Barboſ. part.*3. *de poteſtat. Epiſc. alleg.*110. *num.* 3.

7 Differt ſecundò, quod cœremoniæ, & actiones ab
Epiſcopo faciendæ in degradatione, non ſint peragen-
8 de in verbali depoſitione; Quàm degradationis for-
mam, & ritum habes expreſſum *in cap. Degradatio de*
pœnis in ſexto, & in Pontific. Romano, à quibus unani-
mitèr jubetur, degradandum indutum veſtibus, vel
habentem in manibus inſtrumenta ſui ordinis, debere
petere Epiſcopum, ab eòque ſpoliandum eſſe omnibus
illis veſtibus, & raſo capite tradendum Curiæ ſæcu-
lari, ùt ità exauctoretur à cœleſti militia, cui ſe prius
addixerat. Perſonas verò in tali actione adhibendas
habes ſtatutas *in Trid. ſeſſ.*13. *cap.*4. *de Reform.*

9 Differt tertiò, quod depoſitio verbalis poſſit fieri
tùm ab Epiſcopo, tùm ejus Vicario generali, degrada-
tio autèm nonniſi ab ipſo Epiſcopo; cùm hoc ſit mu-
nus ordinis Epiſcopalis, ea autèm, quæ ordinis Epi-
ſcopalis ſunt, non Epiſcopo delegari non poſſint,
Gloſſ. in cap. Tranſmiſſam verb. De talibus, ibique
Abb. num. 17. *de elect. Suar. loco cit. numer.* 18. *Laym.*
lib. 1. *tractat.* 5. *part.* 3. *cap.* 5. *numer.* 5. *Sayr. lib.* 5.
cap. 22. *num.* 12.

10 Notandum tamèn, quod depoſitus, vel degrada-
tus non ſpolietur charactere ordinis, utpotè indelebili,
nec, ſi v. g. in ſacris ordinibus ſit conſtitutus, exima-
tur ab onere recitandi horas canonicas, vel ſervandi ca-
ſtitatem perpetuam, nè reportet commodum ex pro-
pria iniquitate, juxtà *Laym. loco cit.*

Diffe-

Digitized by Google

11 Differunt ultimò depoſitio, & degradatio, quod non pro omnibus cauſis, pro quibus prima ferri poteſt, poſſit ferri ſecunda, nàm degradari nemo poteſt, niſi prò criminibus enormibus expreſſis in jure.

12 Quorum primùm eſt hæreſis, ſi ea contumax ſit *cap. Ad abolendam, & cap. Excommunicamus de hæreticis, & cap. 1. eod. tit. in ſexto*, vel ſi in eam relapſus quis ſit, quamvis ſe velit corrigere *dicto cap. Ad abolendam, & cap. Super eo de hæret. in ſexto, Barb. loco cit. n. 111. Sayr. lib. 5. cap. 22. num. 16.*

13 Secundum eſt, falſificatio literarum Apoſtolicarum per ipſum degradandum facta *cap. Falſariorum de Crimine falſi*.

14 Tertium, Sodomia, ex *conſtitutione 72. S. Pii V.* incipiente *Horrendum illud ſcelus*.

15 Quartò, Clerici, qui ad ſacrum Presbyteratus ordinem non promoti auſi fuerint Miſſas celebrare, vel Sacramentalem Confeſſionem audire degradandi ſunt, & Curiæ ſæculari tradendi, ùt ab illa puniantur, ex *Conſtit. 81. Clementis VIII.* incipiente *Etſi aliàs*.

16 Quintò, eodem paritèr modo degradandi ſunt Clerici, qui in Italia aureas, vel argenteas monetas tondent, fabricant, colorant, vel adulteratas ſcientèr erogant, ex *Bulla Urbani VIII.* incipiente *In ſuprema, inter ſuas 25.*

17 Et ultimò ſentit *Abbas in cap. Cùm non ab homine de judiciis, & cap. At ſi Clerici num. 39.* cùm pluribus gravis notæ DD. inter quos enumerantur *Sylv. verbo degradatio quæſt. 2. Laym. dicto cap. 5. inſi. Barb. loco cit. numer. 13. Covarr. lib. 2. var. cap. 20. numer. 7. & Bonacin. diſputat. 4. de Cenſur. punct. unic. numer. 6.* Quod prò quolibet enormi, & notabilitèr ſcandaloſo crimine poſſit Clericus degradari, & tradi brachio ſæcu-

18 ſæcularis Aſtreæ. Quæ autèm ſint enormia delicta, arbitrio Judicis remittendum eſſe *ait Clarus lib. 5. ſententiar. §. final. quæſt. 36. num. 36.*

19 Cenſet tamèn *Layman.* çùm *aliis loco çit.* delicta enormia eſſe homicidium qualificatum, puta Patricidium, vel Sacerdotis occiſionem aſſaſſinium &c. Et
20 generalitèr omnia illa delicta, quibus jus civile pœnam mortis inflixit, ſi pluriès, & iteratò commiſſa fuerint, enormitatem continent.

21 Si quæras autèm, à quo depoſitus, vel degradatus, poſſit reſtitui ad Clericalia munera exercenda.

22 Reſpondeo, quod ſi crimina, ob quæ quis depoſitus fuerat, adulterio minora fuerint, vel fuerint adulteria, poſſit Epiſcopus peracta penitentia diſpenſationē concedere, textus eſt in *cap. At ſi Clerici §. De adulte-*
23 *riis de judiciis.* Si verò fuerint adulterio majora, ſolus Summus Pontifex diſpenſare poſſit, ſicuti ab ipſo ſolo, degradatus poteſt reſtitui. Et habes diſcrimen intercedens depoſitionem intèr, & degradationem; quæ quamvìs in multis differant, ùt diximus, re vera nihil aliud ſunt, quàm depoſitio verbalis, depoſitio à munere Clericali, vel Beneficio, quæ fit per ſententiam Judicis Eccleſiaſtici authenticam, & ſolemnem: Degradatio verò, eſt ipſa executio talis Sententiæ, quæ fit adhibitis aliquibus ritibus, & cæremoniis per Canones inſtitutis, ùt inquit *Caſtropal. part. 6. operis moral. tract. 29. diſput. 4. punct. ultim. num. 6.*

TITULUS VI.

De Eccleſiaſtico Interdicto.

1 INterdictum definitur = *Eccleſiaſtica cenſura, per quàm participatio certorum Sacramentorum, omnium Divinorum officiorum, Eccleſiaſticæ ſepulturæ prohibetur*:

2 Dividitur autèm in locale, perſonale, & mixtum:

3 Locale eſt, quod immediatè afficit locum, prohibendo ne in eo dictæ Sacræ functiones peragantur v.g. ſi interdicta eſſent Roma non interdictis Civibus Romanis non poſſent Romæ dicta ſacra officia peragere, ſed alio abeuntes; Romæ autèm, nec alienigenæ eſſent capaces dictæ ſacræ participationis.

4 Interdictum perſonale eſt illud, quod immediatè afficit perſonas, puta ſi interdicti eſſent Romani Roma non interdicta, quo caſu quòcumque irent Romani, dicto Interdicto eſſent affecti, exteri autèm Romę commorantes nulli interdicto ſubjacerent.

5 Mixtum verò eſt, quod immediatè afficit tùm locum, tùm perſonas, ùt ſi interdiceretur Roma unà cùm Romanis; quo caſu Romani quòvis loci exiſtentes, & exteri Romam accedentes eodem interdicto eſſent adſtricti:

6 Interdictum autèm locale, non ſecùs ac perſonale, ſubdiſtinguitur in generale, & in particulare.

7 Interdictum generale locale eſt, quod fertur in locum generalem, puta in Regnum, Provinciam, Civitatem &c.
8 Particulare verò locale eſt, quo interdicitu unus,

unus, vel alter [illegible] ſacer, v. g. Parochialis Eccleſia &c.

9 Advertè hic, quod interdicta Eccleſia intelligantur interdictæ Capellæ, & Cœmeteria ipſi contigua, ſicuti interdicta Civitate intelliguntur etiàm interdicta ejus Suburbia *Text. eſt in cap. Si Civitas de ſent. excomm. in ſexto, Sayr. lib. 5. cap. 3. num. 5. & Caſtropal. part. 6. oper. moral. tract. 29. diſp. 5. punct. 2. à numer. 1. ad 5.* qui rationem reddit, nàm aliàs vileſceret interdicti vis, ſi interdicta Civitate poſſent Cives ad ſuburbia, vel interdicta Eccleſia poſſent ad ejus Capellas, vel propinqua Cœmeteria tutò confugere.

10 Jàm verò Interdictũ generale perſonale eſt, quod fertur in Communitatem aliquem, proùt eſt corpus quoddam politicum collectivè ſumptum; v. g. in populum alicujus Urbis, in Collegium, Capitulum &c. quo caſu interdictæ cenſentur etiàm partes innocentes Communitatis interdictæ.

11 Interdictum particulare perſonale eſt quod fertur in unam, vel plures certas, & particulares perſonas; v. g. in Epiſcopum, Gubernatorem Civitatis, vel etiàm in omnes, & ſingulos, qui tale facinus patraverint, vel auxilium præſtiterint &c.

12 Ultimò dividitur Interdictum in partiale, & totale, Totale eſt, quod habet omnes interdicti effectus, de quibus infrà. Partiale verò, quod non omnes, ſed aliquem ex illis continet, ùt ſi alicui prohibeatur tantùm ingreſſus in Eccleſiam; ob quod differt interdi-

13 ctum ab excommunicatione, quæ habet omnes effectus ità connexos, ùt ſeparari nequeant. Relatas hactenùs diviſiones inſpice, ſi libet, apud *Ridolph in prax. part. 1. cap. 14. num. 215. & ſeqq. Suar. tom. 5. de Cenſur. diſp. 32. ſect. 2. Conich. diſp. 17. dub. 1. Bonac.*

de Cenſur. diſp. 5. *punct.* 1. *Layr* 1. *ſumm. tract.* 5. *part.* 4. *cap.* 1. *Henriqu. lib.* 13. *cap.* 41. *Sayr. lib.* 5. *cap.* 1. *& Caſtropal. loco cit. punct.* 1.

14 Primus tamèn Interdicti totalis effectus eſt, prohibitio uſus, tùm activi, tùm paſſivi Sacramentorum, *cap. Quod in te de pœnitent. & remiſſion.*

15 Hæc tamèn Concluſio, nonniſi cùm ſuis limitationibus in jure expreſſis intelligi debet.

16 Nam Sacramentum Baptiſmi, & Confirmationis, poſſunt miniſtrari in Eccleſia interdicta *cap. Reſponſo de ſententia excommunicat. cap. Quoniam eod. tit. in ſexto, Suar. diſp.* 33. *ſect.* 1. *num.* 3. *Sylv. verb. Interdictum* 5. *quæſt.* 7. *Avila* 3. *part. de Cenſuris diſp.* 5. *ſect.* 1. *dub.* 4. *concluſ.* 3. *Sayr. lib.* 5. *cap.* 7. *num.* 6.

17 Sacramentum verò Pœnitentiæ omnibus miniſtrari poteſt tempore Interdicti, præterquàm illis, quorum culpa, vel fraude interdictum latum eſt, vel qui ad perpetrandum delictum, conſilium, aut opem præbue-
18 runt; niſi tamèn cautionem idoneam dederint, vel pro delicto ſatisfecerint *cap. Alma mater de ſententia excommunicat. in ſexto, Avila loco cit. diſp.* 4. *ſect.* 1. *dub.* 3. *concluſ.* 4. *Bonac. diſp.* 5. *punct.* 3. §. 3. *num.* 1. & 2. *Suar. loco cit. num.* 15. & 20. *Filliucc. tract.* 18. *cap.* 2. *num.* 37. & 38.

19 Euchariſtia autèm per modum Viatici merituris concedi poteſt tempore Interdicti, quibus enìm morientibus Pœnitentiæ Sacramentum non negatur, neque viaticum negari debet *capit. Quod. in te de pœnit. & remiſſ. & cap. Permittimus de ſententia excommun.*

20 Notandum tamèn, uſum tùm paſſivum, tùm activùm horum omnium Sacramentorum vetitum ſemper eſſe perſonis perſonaliter interdictis, & interdicto compre-

prehenſis, quouſque Eccleſiæ ſatisfecerint, adeòut neque ea miniſtrari poſſint à Miniſtro perſonalitèr interdicto, ſi adſit alius non interdictus, qui ea miniſtrare poſſit *dicto cap. Quod in te, Suar. dicto diſp.* 33. *ſect.* 3.

21 Quod ſi inquiras, quid dicendum ſit de uſu reliquorum Sacramentorum.

22 Dico primò, Sacramentum extremæ Unctionis miniſtrari non poſſe tempore Interdicti *dicto cap. Quod*
23 *in te, & cap. Non eſt vobis de ſponſal.* niſi tamèn adſit moriens, cui nequeat aliud Sacramentum miniſtrari, prætèr extremam Unctionem, tùnc enìm ei licitè conferri poteſt, cùm non intendat Eccleſia denegare Sacramenta, quatenùs ad ſalutem neceſſario, & in præcepto poſita ſunt. *Ità Joannes Chapeaville de modo miniſtrandi Sacramenta tempore peſtis cap.*4. *quæſt.*3. *Laym. dicto tract.*5. *part.*4. *cap.* 2. *num.* 1. *& Caſtropal. loco cit. punct.* 4. *num.*20.

24 Dico ſecundò, Sacramentum Ordinis non poſſe conferri tempore Interdicti, cùm enim in jure hujus Sacramenti collatio tempore Interdicti ſpecialitèr non ſit expreſſa, intelligitur denegata *c. Si ſententia de ſent. excomm. Covarr. in cap. Alma* 2. *part.* §. 3. *nu.*4. *Henriqu. loc. cit. cap.*45. *nu.* 2. *Sayr. lib.*5. *cap.*7. *nu.*35. *Suar. loco cit. num.* 45. *Filliucc. loco cit. cap.* 2. *num.* 4. *Laym. loco cit. cap.* 2. *num.* 1.

25 Verumtamèn in caſu neceſſitatis, & miniſtrorum penuriæ, poſſunt Ordines conferri, præſertìm iis, qui jàm anteà in Clerum adſcripti fuerant *Abb. in cap. Non eſt vobis de ſponſal. num.* 8. *Villadiego tract. de irregularit. cap.* 5. *de interdicto num.* 3. *Sayr. loco cit. num.* 38. *Bonac. dicta diſp.* 5. *punct.* 3. §.3. *num.* 3.

26 Dico tertiò. Matrimonium numquàm tempore Inter-

terdicti vetitum eſt; quià cùm matrimonium in ſubſtantia ſua ſit contractus naturalis, adeò humano generi neceſſarius, ejus uſus non prohibetur convenientèr alicui Communitati. *Ità Sanch. lib. 7. de matrim. diſput. 8. Tolet. lib. 1. ſumm. cap. 20. num. 9. Coninch. diſput. 17. dub. 2. numer. 48. Sylv. verb. Interdictum 5. num. 9. Hurtad. tract. de interdicto diffic. 8.* ſequentes Theoricam *Abbatis loco cit.*

27 Jàm autèm ſecundus Interdicti totalis effectus eſt, prohibitio celebrationis, & auditionis divinorum officiorum; ſcilicet ſacrificii miſſæ, publicarum, & ſolemnium orationum, quæ ab Eccleſia inſtitutæ ſunt, ùt à Clericis ad Dei laudem celebrentur, proùt ſunt omnia Sacramentalia, & benedictiones, quæ Eccleſiæ nomine publicè à Sacerdotibus fiunt, & etiàm Canonicæ preces, ſi publicè tamèn à Miniſtris, & Clericis Eccleſiæ nomine perſolvantur *cap. Permittimus de ſent. excomunicat. Suar. diſp. 34. ſect. 3. numer. 13. Sayr. dicto cap. 5. num. 12. Laym. loco cit. num. 26. Avila dicta 5. part. diſput. 4. ſect. 1. dub. 1.*

Limitata tamèn fuit hæc divinorum officiorum pro-
28 hibitio *in cap. Alma de ſentent. excommunic. in ſexto*, quod nempè ſingulis diebus in Eccleſiis, ac Monaſteriis Miſſæ celebrentur, & alia Divina officia ſicuti priùs antè Interdictum, ſubmiſſa tamèn voce, januis clauſis, & campanis non pulſatis pro populo ad Divina officia convocando.

Excipe feſtivitates Nativitatis Domini, Paſchatis,
29 Penteċoſtes, Aſſumptionis B. Mariæ Virginis, & Corporis Chriſti, quibus primis quatuor *ex dicto c. Alma*, & quinta ex conceſſione *Martini Quinti in ſua Conſtitutione ultima incipiente Ineffabile Sacramentum, & ab Eugenio quarto in conſtitut. 4. incipien. Excellentiſſimum,*

ſimum, etiàm per totam Octavam dictæ Feſtivitatis licitum eſt Sacrificium miſſæ,& alia Divina officia abſque ulla limitatione celebrare.

30 Sed vocat nos ad ſe tertius Interdicti effectus, nempè privatio Sepulturæ Eccleſiaſticæ *cap. Quod in te de pœnitentiis &c.*

31 Excipe perſonas illas, quæ ſpecialitèr interdictæ non ſunt, neque Interdicto culpa ſua cauſam dederunt, hæ enìm in quovis loco ſacro non interdicto humari poſſunt, ad mentem *Suar. de Cenſur. diſput.* 35. *ſect.* 1. *num.* 3.

32 Quinimò in Interdicto locali, corpora Clericorum, & Eccleſiaſticarum perſonarum, quæ perſonalitèr interdictæ non ſunt (modo interdictum illicita divini officii celebratione non violarint) poſſunt ſepeliri in locis ſacris etiàm interdictis; ſed ſine campanarumpulſu, & in ſilentio *Suar. diſp.* 35. *ſect.* 1. *num.* 4. Exceptis tamèn feſtivitatibus Nativitatis Domini, Paſchatis, Pentecoſtes, & Aſſumptionis B. Virginis, in quibus Defunctorum exequiæ ſolemnitèr peragi poſſunt, *cap. Quod in te de Pœnit. &c. D. Antonin.* 3. *part. tit.* 29. *cap.* 4. *ante med. Vivald. de Interd. num.* 250. *Sylv. loco cit.* 6. *quæſt.* 2. *verſic. quartum, Navar. in ſumm. cap.* 27. *numer.* 181. *in fin. Sayr. loco cit. cap.* 8. *num.* 11. *Angel. verb. Interdictum* 6. *numer.* 25. *Tabien. eodem verb.* 5. *num.* 12.

33

34 Sicuti paritèr perſonalitèr ſpecialitèr interdicti poſſunt ſepeliri in Eccleſia non interdicta, ſi denunciati non fuerint, quibus enìm vivis communicamus, etiàm mortuis communicare poſſumus, ideòque cùm illis viventibus nondùm denunciatis communicare poſſimus in divinis officiis celebratis in loco non interdicto, poſt conſtitutionem *Ad evitanda, editam in Concilio Conſtantien-*

ſtantienſi, à fortiori etiàm mortuis communicare licebit donando eos Eccleſiaſtica ſepultura. *Ità Suar. diſput.* 33. *ſect.* 3. *Coninch. loco cit. num.* 62. & *Caſtropal. ubi ſupra punct.* 5. §. 3. *num.* 10.

35 Quod ſi interdictum locale ceſſaverit, corpora in loco non ſacra ſepulta tempore Interdicti, exhumanda ſunt, & ad locum ſacrum transferenda, juxtà *Laym. dicto cap.* 2. *num.* 3. *propè initium*.

36 Si quæras autèm, qui interdicere poſſint.

37 Reſpondeo. Illi, quos diximus poſſe excommunicationis, & ſuſpenſionis ferre ſententias, poſſunt paritèr interdicere perſonas, & loca ſuæ juriſdictioni ſubjecta.

38 Scias tamèn hic aliquas regulas Interdicti materiam clariorem reddentes.

39 Prima ſit; quod ſi v. g. Epiſcopus ferat Interdictum perſonale in Communitatem, cujus ipſe caput, ipſemet dicto interdicto non ligetur; ſecùs autèm ſi ferat Interdictum locale. Ratio diſcriminis eſt, quià cùm vinculum cenſuræ pœnale ſit nemo poteſt illo ſe ipſum per ſe, ac directè ligare, quamvis poſſit illo ligari per accidens, proùt eſt, quando Interdictum fertur directè in locum aliquem, tùnc enim tantùm per accidens redundat in perſonas, teſte *Laym. loco cit. cap.* 4. *num.* 2.

40 Secunda regula: Interdicto tantùm Clero non intelligitur interdictus populus, nec Interdicto tantùm populo, Clerus; quià cùm verſemur in materia pœnali debet fieri ſtricta interpretatio *text. eſt in cap. Si ſententia de ſententia excomm. in ſexto*, *Sayr. lib.* 5. *cap.* 4. *num.* 25. *Suar. diſp.* 32. *ſect.* 2. *num.* 14. & 15. *Avila diſp.* 1. *dub.* 4. *concluſ.* 6. *Coninch. diſp.* 17. *dub.* 1. *num.* 8. & *Bonac. dicta diſp.* 5. *pun.* 1. *num.* 15.

Quin

41 Quin imò interdicto ſolum Clero, non intelliguntur ejus nomine comprehenſi Religioſi utriuſque ſexus, eorumque Novitii, multòque minus Epiſcopi, niſi
42 tamèn cauſa ferendi interdicti, aliiſque ejuſdem circumſtantiis perpenſis, contrarium inferri debeat; Ratio eſt, quià licèt omnes relatæ perſonæ nomine Clericorum veniant, cùm agitùr de re ipſis favorabili, haud tamèn veniunt, cùm loquimur de re eiſdem odioſa. Ità *Suarez de cenſur. loco cit. num.* 170. *Coninch. loco cit. Filliucc. dicto tract.* 18. *cap.* 1. *num.* 14. *Bonac. loco cit. num.* 109. *Hurtad. dicta difficult.* 4. *in fin. Majol. lib.* 3. *de Irregular. cap.* 20. *num.* 6. *Sayr. loco cit. cap.* 4. *num.* 29. *Avila loco cit. diſp.* 1. *dub.* 4. *concl.* 7. *Ugolin. tab.* 5. §. 5. *num.* 3.

43 Tertia Regula. Ut Interdictum totale in certam perſonam ſpecialitèr feratur, requiritur culpa mortalis *Suar. diſput.* 36. *ſect.* 5. *num.* 2. *Coninch. loco cit. in fin. Sayr. loco cit. cap.* 11. *num.* 1. Ratio eſt, quià pœna gravis gravem culpam puniendam requirit. Quare
44 cùm Interdictum partiale ſit pœna levior, ob culpam leviorem, ſeù venialem imponi poteſt *Suar. loco cit. num.* 2. *Henriq. loco cit. cap.* 50. *num.* 2. *Avila loco cit. diſp.* 3. *dub.* 2. *concl* 2. *Navar. dicto cap.* 27. *num.* 167.

45 Quarta Regula. Ut feratur Interdictum locale, vel generale perſonale in aliquam Communitatem, requi-
46 ritur peccatum valdè grave; idque contumacitèr perpetratum, vel à Capite, vel à pluribus, aùt præcipuis membris Communitatis, juxtà *Covarr. in cap. Alma* 2. *part.* §. 1. *num.* 4. *&* 5. *Sayr. loco cit. à num.* 7. *Hurtad. loco cit. diffic.* 13. *num.* 38. *Coninch. loco cit. Avila loco cit. dub.* 1. *concluſ.* 5. *Navar. ibid. num.* 168. *Henriq. loco cit. numer.* 1. *Dian. reſol. moral. part.* 5. *tract.* 10. *reſol.* 22. *verb. Sed ſufficit culpa plurium, &* *Rota dec.* 43. *num.* 27. *&* 28.

Digitized by Google

47 & 28.*part.* 12.*Recent.* quo caſu etiàm Innocentes hoc Interdicto generali perſonali ligari quoad actiones exercendas nomine totius Capituli delinquentis, ne dentur in eadem Eccleſia duo Capitula, unum interdictum, aliud non, & conſequentèr monſtra, teſtantur *Suar. lib.* 5. *de cenſur. diſp.* 28. *ſect.* 4. *nu.* 2. *Caſtropal. part.* 6. *oper. moral. diſp.* 4. *de cenſur. punct.* 3. *num.* 3. *Dian. loco citato verſic. Sed contraria Rot. coram. Bich. deciſ.* 587. *dicta deciſ.* 43. *num.* 10. *& ſeqq. & deciſ.* 87. *part.* 12. *Recent.*

TITULUS VII.

De Irregularitate.

1 I*Rregularitas* propriè impedimentum quoddam morale eſt, non autèm Cenſura, cùm non ſit primariò inſtituta ob delinquentis punitionem, ſed ob honorem Sacri Miniſterii, cujus indignus redditur, qui tali macula coinquinatus eſt. Definitur igitur =
2 *impedimentum Canonicum, per ſe primò impediens ſuſceptionem Eccleſiaſticorum ordinum, ſecundario verò, & conſequentèr, eorumdem uſum* =

3 Nequit autèm dividi in eam quæ fit à jure, & eam, quæ fit ab homine, cùm nequeat incurri niſi in caſibus in jure expreſſis, ideòque quævis irregularitas ſit juris, argumento *text. in cap.* 15. *de ſent. excomm. in ſexto, &* optimè *Gibalin. in tract. de Irregular. cap.* 2. *conſectar.* 2.

4 Benè quidem dividitur primò communitèr à DD.

ùt vi-

Digitized by Google

ùt videre eſt apud *Caſtropag. part. 6. oper. moral. tractat. 29. diſput. 6. punct. 6.* in totalem, ac in par-
5 tialem Totalis eſt, quæ omni ordine ſuſcipiendo,
6 & cujuſvis ſuſcepti exercitio privat. Partialis verò, quæ privat facultate aliquem tantùm ordinem ſuſcipiendi, vel alicujus ſuſcepti miniſterio, ùt patebit, cùm de ſingulis irregularitatibus habebitur ſermo.

7 Dividitur ſecundò in eam, quæ eſt ex delicto (quod quidem debet eſſe grave, & lethale) & eam, quæ eſt ex defectu merè naturali, & inculpabili, quo aliquis dehoneſtatur. Ab his igitur poſtremis irregularitatibus tractationis exordia auſpicemur, & ſit.

TITULUS VIII.

De Irregularitatibus ex Defectu.

1 Defectus nihil aliud eſt, quam *alicujus boni carentia*; ideòque cùm bona in hoc propoſito alia Animæ ſint, alia Corporis, alia Fortunæ, ex defectu cujuslibet ex his bonis incurritur Irregularitas.

2 Bona Animæ, vel naturalia ſunt, vel ſupernaturalia, quare hic priùs agemus de Irregularitate promanante ex defectu bonorum Animæ ſupernaturalium, acturi poſteà de illa proveniente ex defectu bonorùm Animæ naturalium.

3 Primi autèm generis Irregularitas contrahitur ex defectu Baptiſmi; quare non Baptizatus ordines ſuſcipere nequit, cùm Baptiſmus, ex dictis, omnium Sa-

Digitized by Google

tramentorum ſit janua *Cap. final. de Presbytero non Baptizato*.

4 Secundo Neophitus, durante Neophiti ſtatu, nequit promoveri ad ordines. Rationem reddit *Apoſtolus prima ad Timothæum cap.* 30. = *Ne in ſuperbiam elatus, in judicium incidat Diaboli*. *Can. Miſerum diſt.* 61. *&* *Can. conſtituit.* 17. *quæſt.* 4.

5 Neophitus autèm dicitur, qui ex Mahometica, Ethnica, vel Judaica Lege nuper ad Chriſtianam fidem converſus Baptiſmum ſuſcipit in ætate adulta *Can. ſicut Neophitus diſt.* 41.

6 Tertiò, contrahitur Irregularitas ex defectu ſignificationis Sacramenti, ſeù ex Bigamia; cùm enìm matrimonium conſummatum ſignificet conjunctionem Chriſti cùm Eccleſia factam per carnis aſſumptionem, juxtà illud *Pauli ad Epheſios cap.* 5. = *Sacramentum hoc magnum eſt: Ego autèm dico in Chriſto, & Eccleſia*, hæc ſignificatio deficit in matrimonio celebrato cùm ſecunda Uxore, vel vidua, vel ab alio, corrupta; Chriſtus enìm copulavit ſibi Eccleſiam unicam, & ab alio non aſſumptam.

7 Bigamia autèm dividitur in veram, ſimilitudinariam, & interpretativam, & ex illarum qualibèt Irregularitas contrahitur.

8 Bigamia vera eſt, quando quis validè cùm duabus matrimonium contraxit, & conſummavit *Can. præcipimus, & Can. cognoſcimus diſt.* 34. *cap. nuper, & Cap. Debitum de Bigam.* Dixi *conſummavit*, nam ex ſolo matrimonio rato cùm ſecunda Uxore non inducitur Irregularitas *Sayr. lib. 6. Theſaur. cap.* 3. *numer.* 3. *Coninch. diſp.* 18. *dub.* 11. *circa fin. Bonac. tom.* 1. *diſp.* 7. *quæſt.* 2. *punct.* 5. *num.* 1.

9 Bigamia interpretativa contrahitur ab eo, qui quadam

Digitized by Google

dam juris interpretatione cenſetur habuiſſe duas Uxores , etſi verè eas non habuerit ; ùt ſi quis ducat Viduam , quæ priùs cum alio matrimonium conſummaverit , vel ſi ducat ab alio corruptam , vel ſi propriam cognoſcat Uxorem poſt adulterium ab ipſa cōmiſſum, circa quæ conſule *text. in Can. Maritum diſt.* 23. *Can. ſi cujus* , & *Can. ſi laici diſt.* 34. *Can. ſi quis viduam diſt.* 50. & *cap. Delictum de Bigam. Sanchez lib.* 7. *de matrimon. diſp.*84. *num.*7. & 15. *Suar. diſp.* 49. *ſect.* 3. *num.*16.*Barb.de Poteſtat.Epiſc.part.*2. *alleg.* 49. *num.*5. & 8.

10 Bigamia verò ſimilitudinaria eſt ; quæ contrahitur ex matrimonio conſummato ab habente votum ſolemne caſtitatis emiſſum in profeſſione religionis approbatæ , vel ſuſceptione ſacrorum ordinum . Talis enìm ſimilis aliquo modo eſt duplex matrimonium contrahenti , cùm poſt ſpirituale matrimonium cùm Chriſto initum , audeat matrimonium carnale cùm fœminà conſummare *text. in cap. Nuper de Bigam. Sayr. loco cit. cap.*4. *num.*7. *Suar. loco cit. ſect.*2. *num.*6. *Sanch. loco cit. num.* 3. *Bonac. loco cit. punct.* 5. *num.* 8.

11 & *Barb. loco cit. num* 11. Circa quam triplicem Bigamiam , memoriæ juvandæ cauſa , ſequentes accipe verſiculos .

Si duas Viduam , vel quam corruperit alter .
Unam poſt aliam , binas ſimul , aùt tua Conjux
Cognita ſi furit , Bigamiæ lege teneris ,
Et ſi pollicitam violaſti Virginitatem .

12 Quartò contrahitur Irregularitas ex defectu perfectæ Lenitatis; indecens enim eſt, ùt ille , qui voluntariè , quamvis juſtè , ſanguinem humanum effudit , Chriſti perſonam in Altari repræſentet , de quo dicitur , quod fuerit *mitis* , & *humilis corde* .

Hanc

13 Hanc igitur Irregularitatem ſubeunt Judex Criminalis, Aſſeſſor, Accuſator, Denunciator, Teſtis, Tabellio, Satellites, Lictores, deferentes funes, vel Scalas, imò hujuſmodi etiàm inſtrumenta vendentes pro certa, & determinata perſona ſuſpendenda, & quotquot alii, ùt cauſæ proximæ ad cauſam ſanguinis cooperantur, dummodò tamèn mors, vel mutilatio vere ſecuta fuerit *Navarr. in man. cap.* 27. *num.* 211. *Suar. de Cenſur. tom.* 5. *diſp.* 47. *ſect.* 4. *Sayr. loco cit. cap.* 14. *num.* 9. *Bonac. loco cit. quæſt.* 4. *punct.* 1. *num.* 23. *Ciarlin. contr.* 203. *per tot. Sperell. deciſ.* 77. *per tot. & deciſ.* 86. *num.* 20.

14 Cauſæ autèm remotæ, & per accidens, Irregularitatem non incurrunt, quales ſunt opifices, qui pro furibus ſuſpendendis furcam ædificarunt, vel funes confecerunt, aùt ſcalas, ſicuti paritèr Princeps legem condens, ex cujus inobſervantia fuerit quis coactus de ſe ipſo facere litteram longam *Bellett. diſquiſit. Clerical. part.* 1. *tit. de diſciplin. Clerical.* §. 5. *num.* 24. *&* 25. *Rot. deciſ.* 253. *part.* 9. *& deciſ.* 172. *numer.* 20. *& ſeqq. part.* 19. *rec.*

15 Quintò, ſi quis occidat, vel mutilet alium in bello merè defenſivo, non incurrit Irregularitatem, quià de jure naturæ vim repellere licet, ùt latè probat
16 *Marant. contr. part.* 4. *reſponſ.* 31. *per tot.* Et ſi hujuſmodi bello interſit Clericus in caſu inevitatibilis neceſſitatis, & quandò per ſolos laicos ſufficientèr Patria tueri nequit, neque fiet irregularis, alio autèm modo aliquem etiàm in bello defenſivo interficiens, procul dubio Irregularis evadet, quià Clericorum arma lacrimæ ſunt, & preces, non verò enſes, & tela, juxtà à nobis dicta *in prima part. tit.* 2. *cap.* 2. *numer.* 63. *& plurib. ſeqq. fol.* 35. 36. *&* 37.

Quod

17 Quod ſi bellum ſit offenſivum, ſed juſtum, Laici
occidentes aliquem, vel mutilantes manibus propriis
fiunt irregulares ex defectu Lenitatis; ſique bellum ſit
injuſtum, omnes etiam propria manu non occidentes
irregulares evadunt *cap. Petitio tua de homicid. Co-
varr. var. reſol. tit. de irregularit. part. 2. §. 3. Bonac.
loco cit. punct. 6. num. 7. & ſeqq. Rot. deciſ. 355. nu. 11.
& ſeqq. & deciſ. 459. per tot. part. 14. ac deciſ. 148.
num. 7. & ſeqq. part. 18. rec.* Clerici autèm ex delicto
irregulares fiunt, cum illis bello offenſivo intereſſe
vetitum ſit *cap. Quod in dubiis de pœnis*.
18 Ex defectu verò bonorum Animæ naturalium irre-
gulares ſunt lunatici, dœmoniaci, & furioſi *Can.
Maritum diſt. 33. D. Antonin. 3. part. tit. 28. cap. 5. Suar.
diſp. 51. ſect. 1. num. 3. & 4. Sayr. loco cit. cap. 13. num. 3.*
19 *& latè Gibalin. loco cit. cap. 3. confect. 9.* Nec non
illitterati, qui ſcilicet non habent omnimodam ſcien-
tiam, ad ſuſcipiendos ordines requiſitam *Can. illitte-
ratos diſt. 36. Navarr. cap. 27. num. 205. Sayr. cap. 9.
num. 5. Suar. diſp. 51. ſect. 1. num. 8. Avila 7. part. diſp. 4.*
20 *dub. 1. Bonac. loc. cit. quæſt. 2. punct. 1. num. 2.* quę ta-
men Irregularitas ceſſat ceſſant ignorantia, & ſcien-
21 tia debita acquiſita, cùm aliàs, qui habitualitèr
amens fuerit, etſi convaluiſſe videatur, ordinari non
ſoleat *Can. ultimo 15. quæſt. 1.*

TITU-

TITULUS IX.

De Irregularitate ex Defectu Bonorum Corporis.

1 BOna Corporis reducuntur ad ejus integritatem, Membrorum non vitiatam ſtructuram, Bonam valetudinem, & Ætatem.

2 Ex defectu integritatis Corporis ſunt Irregulares; carentes brachio, vel manu, aùt ille cui manus manca ſit, vel cui digitus deſit ad frangendam hoſtiam neceſſarius videlicet pollex, aùt index, nec non cæcus, ſurdus, mutus, gradiendi, aùt ſtandi facultate deſtitutus, carens oculo ſiniſtro, quem *Canonis* appellant, niſi tamèn oculus dexter tali polleat virtute, ùt ſine deformi faciei converſione Canon legi poſſit *Suar. diſp.* 51. *de cenſur. ſect.* 2. *num.* 15. Et rurſus Abſtemii, hoc eſt alieni omninò à potu vini, Irregularitatem incurrunt, cùm nequeant Miſſæ ſacrificium conſummare. Verbo. Quilibet defectus impediens uſum ordinis ſuſcepti, vel notabilem horrorem, ſeu deformitatem ingerens, hanc Irregularitatem conſtituit, quamvis talis defectus ſine culpa eum patientis evenirit *cap.* 2. *de Cleric. ægrotant. cap. Expoſuiſti, & cap. Presbyterum de corpore vitiatis &c. Can. ultimo diſt.* 55. *& DD. paſſim. ac latè Zacch. quæſt. Medic. legal. lib.* 8. *tit.* 1. *per tot. & Rot. deciſ.* 321. *part.* 15. *Recent.*

3 An verò Eunuchi, vel carentes teſtibus ſint irregulares, ſi quęras.

Re-

4 Reſpondeo, quod ſi abſquè propria culpa membra
occulta amiſerint, puta ex cauſa morbi, vel per vim,
& injuriam, irregulares non fiant. *Navarr. loco citat.
num.*195. *Suar. diſp.*51. *ſect.*2. *num.*10. *Henriqu. lib.*14.
cap. 8. *num.* 4.

5 Secùs autèm, ſi virilia quis ſpontè, aùt per indignationem,
vel zelo indiſcreto caſtitatis ſibi amputaverit,
vel amputari fecerit *Can. qui partem, & Can. ſi quis abſciderit
diſt.* 55. *Navarr. loco cit. num.* 198. *Sayr. lib.* 6.
cap. 7. *num.* 13. *Suar. diſp.* 51. *ſect.* 2. *à num.* 7. *Bonac.
tom.*1. *diſp.*7. *quæſt.*2. *punct.*2. *num.*29.

6 Ob vitiatam corporis ſtructuram irregulares ſunt
Pigmæi, qui brachia attollere nequeunt, quatenùs
neceſſaria ſunt ad Altaris miniſterium, Gigantes, ha-
7 bentes plures, quàm duos pedes, vel manus. Uno
verbo. Omnes, qui ob notabilem formæ, vel corporis
deformitatem horrorem inducunt, ùt eſſent Unipes,
habentes faciem uſtulatã, maculatam, auribus, vel manibus
carentes, &c. *cap.*2. *de Cleric. ægrotant. &c. cap.*2.
*& ultim. de corp. vitiat. &c. Sayr. loco cit. cap.*8. *nu.*19.
Henriqu. lib. 14. *de irregularit. cap.* 8. *num.* 1. *Navarr.
cap.* 27. *num.* 199. *Avila* 7. *part. diſp.* 3. *dub.* 1. *verſic.*3.
*Laym. lib.*1. *Theol. Moral. tract.*5. *part.*5. *cap.*7. *num.*1.
& 2. *Bonac. loco cit. num.* 8. *Coninch. diſp.* 18. *dub.* 13.
num. 108.

8 Ex defectu bonæ valetudinis irregulares ſunt leproſi,
paralitici epileptici, & morbo caduco laborantes
Text. eſt in Can. in literis, ſeptima quæſt. 2. *& DD.
mox citati.*

9 Et ultimò, ex defectu ætatis ſunt irregulares, qui
non habent ætatem ad ſingulos ordines requiſitam de
qua ætate egimus in *ſecunda part. harum Inſtit.* ubi di-
10 ximus *de Ordinis Sacramento*. Quæ tamèn Irregulari-

Digitized by Google

tas abſquè ulla diſpenſatione ceſſat, ætate requiſita adveniente *Covar. in Clem. ſi furioſus* §. 1. *num.* 4. *Sayr. libro* 6. *capit.* 12. *numer.* 1. *Suarez diſput.* 51. *ſect.* 2. *num.* 2.

TITULUS X.

De Irregularitate ex Defectu Bonorum Fortunæ.

1 INntèr bona Fortunæ recenſentur, eſſe legitimè natum, liberum, divitem, & habere bonam famam. Quare ex defectu alicujus ex his bonis Irregularitas oritur.

2 Primò igitur irregulares ſunt illegitimè nati, ſcilicet ex coitu extramatrimoniali *cap.* 1. *de filiis Presb. in ſexto*.

3 Secundò, Servi, vel ſint nati, vel facti, irregulares ſunt *Canon. primo diſt.* 54. *& tot. tit. de ſervis non ordinandis*.

4 Tertiò, irregularis eſt, qui non habet id, ex quo poſſit ſibi conſtituere ſufficiens patrimonium prò ordinibus ſuſcipiendis, juxtà dicta à nobis *in ſecunda part. ſub. tit. de Sacram. Ordinis*.

5 Et ultimò, Infames ſunt Irregulares, vel ſint infames infamia facti, eo quià apud probos, & prudentes viros graviter læſam habeant æſtimationem; vel ſint infames infamia juris, eo quod nempè ipſos infames jura renunciarint, de quibus conſulite *Text.*

in l. 1.

in l. 1. ff. de his, qui notantur infamia. Ità *Navar. loco cit. num. 200. Suar. diſp. 48. ſect. 2. Avila 7. part. diſp. 4. dub. 2. Coninch. loco cit. dub. 7. circa fin. Bonac. loco cit. quæſt. 3. punct. 1. in princip.*

6 Hæc autèm infamia, vel eſt juris, & hoc caſu ſi crimen ſit occultum, nec putetur fore publicandum, infa-
7 mia tollitur peractam pœnitentiam; vel delictum eſt notorium, & nonniſi diſpenſatione ſuperioris tolli poteſt; quià tùnc Irregularitas habet rationem pœnæ ſententialis, quæ à Magiſtratu in perpetuùm illata eſt, quare nonniſi ab eodem Magiſtratu tolli poteſt, cùm ejuſdem poteſtatis ſit ligare, & ſolvere. Ità *Navarr. loco cit. num. 204. Henriqu. loco cit. dub. 17. cap. 15. num. 3. Conich. loco cit. dub. 17. num. 57. Avil. loco cit. diſp. 4. dub. 5. concl. 1. & 4.*

8 Vel infamia eſt facti, & tollitur per publicam, & conſtantem vitæ emendationem, cùm res per quas cauſas naſcitur, per eaſdem diſſolvatur. Et ùt dicitur in *Can. ferrum. diſt. 50. non in eo debet deſpici, quod fuit, quià jam incipit eſſe, quod non fuit*. Ità *Abb. in cap. Inquiſitionis numer. 2. de accuſat. & cap. Ex diligenti num. 6. de Simon. Sylv. verb. Infamia num. 11. Henriqu. loco cit. cap. 5. num. 3. Suar. diſp. 48. ſect. 2. numer. 6. Garz. 7. part. de Benefic. cap. 8. num. 64. & Clar. lib. 5. ſent. §. ultimo quæſt. 21. num. 2.*

9 Quod ſi quæras, an perpetrant delictum, cui à jure annexa ſit infamia, evadat Irregularis per ipſam commiſſionem delicti, etiàmſi delictum ſit occultum.

10 Reſpondeo cùm *Laym. lib. 1. Theol. Moral. tract. 5. cap. 4.* quod ſola patratione criminis occulti, cui ipſo jure ſit annexa infamia, contrahatur infamia fundamentalitèr, & in radice accedente autèm delicti publicatione, efficiatur infamia formalitèr; quià Infamia

Digitized by Google

conſiſtit eſſentialitèr in diminutione famæ, ideòque non poteſt completè incurri cùm ſuis effectibus hæc
11 pœna antè criminis publicationem. Quo tamèn publicato, ſtatìm abſque ulla Judicis ſententia Infamia, & conſequentèr Irregularitas contrahetur *Navar. loco cit. numer.* 48. *Covarr.* 3. *Var. cap.* 3. *num.* 2. *Henriqu. lib.* 13. *cap.* 36. *& lib.* 14. *cap.* 5. *num.* 2. *Avil. loco cit. dub.*7. *concluſ.*1. *Coninch. loco cit. dub.*17. *num.*56. *Sanch. lib.*2. *in decal. cap.*26. *num.*1.

12 Excipe homicidium, & violationem Cenſuræ Eccleſiaſticæ, ex quibus tantùm criminibus etiàm occultis vera emergit Irregularitas *cap. ult. de tempor. ordinat. & Laym. lib.* 1. *tract.* 5. *part.* 5. *cap.* 4. *num.* 8. *in fin.*

TITULUS XI.

De Irregularitatibus ex Delicto.

1 ALiam Irregularitatis in genere ſpecie explicationi ſubiicimus, recenſendo omnes Irregularitates ex delicto, & culpa alicujus emanantes,

2 Hujuſmodi autèm Irregularitatem contrahunt primò hæretici, Apoſtatæ à fide, Schiſmatici, eorumque fautores, receptores, & defenſores *cap. Quicumque §. Hæretici de hæretici in ſexto, Can. ſi qui Presbyteri Can. ſaluberrimum, & Can. convenientibus* 1. *quæſt.* 7. *ac Can. nos conſuetudine diſt.*12.

3 Secundò Irregularis eſt, qui ſe ſeriò, & ſcientèr rebapti-

rebaptizati patitur, vel ità alium rebaptizat *Gloſſ.* 1. *in Can. quibus de conſecrat. diſt.* 4. *& Can. confirmandum diſt.* 50.

4 Quare rebaptizans alium ſub conditione = *ſi es baptizatus, ego te non rebaptizo &c.* quamvis id temerè ageret, nec facta debita inquiſitione an ille eſſent baptizatus adhùc non eſſet irregularis, quià ſi rebaptizandus jàm baptizatus eſt, ità rebaptizans reverà non baptizat; conditio enìm de præſenti, vel præterito appoſita alicui actui, illum propriè non ſuſpendit *Navarr. loco cit. num.* 246. *Suar. diſp.* 31. *ſect.* 6. *dub.* 5. *Avila* 7. *part. diſp.* 7. *dub.* 3. *Coninch. loco cit. dub.* 6. *num.* 38. *Hurtad. diſp.* 2. *difficul.* 1. *Bonac. diſp.* 7. *quæſt.* 3. *punct.* 3. *num.* 4.

5 Sicuti paritèr, qui metu v. g. ad actus exteriùs rebaptizat animo ſimulato, irregularis non fiet, eſtò illicitè operetur, quià non habet verè animum baptizandi. Vide *Laym. tom.* 1. *Theol. Moral. tract.* 5. *cap.* 2. *num.* 1. §. *ultimo*.

6 Ob indebitam etiàm ſuſceptionem Sacramenti Ordinis multiplex incurritur Irregularitas.

7 Primò enim incurritur ab eo, qui ſciens, aùt ſcire debens ſe excommunicatione majore eſſe innodatum, interdictum, vel ſuſpenſum à ſuſceptione ordinis, adhuc ordinatur, de qua vide *Navarrum in Manuali cap.* 27. *num.* 241.

8 Secundò incurritur ab eo, qui ordines ſuſcipit ab Epiſcopo excommunicato, ſuſpenſo, interdicto, ſimoniaco, ſchiſmatico, hæretico, depoſito, vel degradato *Can. ſtatuimus prima quæſt. prima ibique Gratianus*.

9 Tertiò, qui non ſervatis temporum interſtitiis, & extrà legitima tempora, vel ſinè literis dimiſſoria-libus,

10 libus, vel qui furtìm, & non approbatus à ſuo Epiſcopo Ordines ſuſcepit, irregularis fit, *cap. primo, & fin. de eo, qui ordines furtivè ſuſcepit*.

11 Et ultimò, qui exercet Ordinem, quem non ſuſcepit, irregularis paritèr eſt dicendus *cap.* 1. *&* 2. *de Clerico non ordinato*.

12 Jàm verò alia Irregularitas ex delicto oritur ex violatione Cenſuræ Eccleſiaſticæ; Quare ſi Clericus excommunicatione majore ligatus, ſuſpenſus ab Ordine, vel innodatus Interdicto perſonali, aùt in loco interdicto exerceat actum proprium talis ordinis, irregularis evadet *ad totum titulum de Clerico excommunicat. depoſit. vel interdict. miniſtran.*

13 Irregulares paritèr ex delicto ſunt Religioſi profeſſi euntes ad publicas Univerſitates ad addiſcendas Leges, vel Medicinam, ſi poſt duos menſes exactos ad Clauſtra Regularia non redeant *Text. in cap. Non magnoperè, ne Clerici, vel Monachi &c.*

14 Oritur etiàm Irregularitas ex homicidio, vel mutilatione injuſta.

15 Nomine autèm Mutilationis, venit abſciſſio alicujus membri à corpore, & quidèm gerentis ſpeciale munus in corpore, ùt pedis, manus, oculi &c.

16 Quare ajunt uno ore *Abb. in cap. De Diacono numer.* 10., *ne Clerici, vel Monaci, &c. & in cap. Cùm illorum numer.* 8. *de Sentent. excommunicat. Covar. in Clement. ſi furioſus* §. 3. *in initio num.* 8. *Navar. loco cit. num.* 206. *Coninch. loco cit. quæſt.* 4. *punct.* 8. *numer.* 3. *Hurtad. loco cit. difficult.* 5. *num.* 18. quod ſi quis digitum (exceptis pollice, & indice) alicui abſcienderet, mutilationem non patraret, cùm digitus ſit potiùs pars membri principalis, nempè manus, quàm membrum principale. Sicuti paritèr, ſi quis aliquem viſu priva-

17 privaret, illi oculum excæcando, non verò illum è ſuà naturali ſede eruendo, mutilare non diceretur, quià verè non ſepararet oculum à corpore, quod requirit eſſentialitèr propria Mutilatio.

18 Quicumque igitùr homo baptizatus injuſtè occidit, vel mutilat alium hominem irregularis fit, ſecuta
19 mutilatione, vel homicidio; ſicuti paritèr hanc eamdem Irregularitatem incurrunt mandante,& prȩſtantes auxilium,vel favorem huic homicidio,vel mutilationi, *vide totum titulum, & præcipuè cap. Sicut dignum de homicid.*

20 Quod ſi plures eidem vulnera inflixerint, quiſnàm fiet irregularis?

21 Reſpondeo. Ille tantùm, qui lethale vulnus inflixis; quod ſi nequeat diſcerni quisnàm hic fuerit, omnes ſe debent gerere tamquam irregulares *cap. Significaſti, & cap. Ad. audientiam, eodem tit. Henriquez lib.* 14. *cap.* 14. *num.* 3. *in fin., & Suarez diſp.* 45. *de cenſur. ſect.* 3. *dub.* 3. *concluſ.* 2.

22 An autèm ex homicidio caſuali oriatur Irrugularitas, quando in aliquo opere exercendo debita diligentia adhibita non fuit.

23 Arridet mihi in hac materia diſtinctio relata *à Layman. lib.* 3. *Theolog. moral. tract.* 3. *part.* 3. *cap.* 10. *num.* 4. *Vivald. tract. de irregular. num.* 148. *Gabriel. in* 4. *diſp.*15. *quæſt.*14. *art.*3. *dub.*2. *ſeqq. D. Thom.*2. 2. *quæſt.* 64. *art.* 8. *ibique Cajetan., & Joan. Andr., ac Innocent. in cap. Tua nos de homicidio, ibique Canoniſtas*, quod nempè ſi quis dabat operam rei licitæ, & per ſe honeſtæ, ſed debitam non adhibuit diligentiam ne mors accideret, neceſſe ſit latam, ſive lethalem culpam interveniſſe, ùt Irregularitas contrahatur; ſic v. g. Medicus, aut Chirurghus per imperitiam,

vel

Digitized by Google

vel incuriam infirmum enecans, irregularis fiet, ſi culpa mortalis in eo medendo interfuit.

24 Si autèm quis dans operam rei illicitæ, homicidii, vel mutilationis cauſa extitit, ſufficere videtur culpa

25 venialis ad Irregularitatem contrahendam. Exemplum habes in Clerico venatore urſorum, vel aprorum, ſi omnem diligentiam non adhibendo, mutilationem, vel homicidium hominis cauſet. Ratio autèm hujus diſtinctionis eſt, quià Canones loquentes de Irregularitate, quæ ex homicidio, vel mutilatione caſuali oriatur; ſemper faciliùs ajunt incurri Irregularitatem à pręſtante operam rei illicitæ, quàm licitæ.

26 Scias tamèn hanc Irregularitatem oriri ex homicidio,& mutilatione etiàm occulta *ad text. in cap. ultimo de temporibus ordinationum &c.*

27 Scias ulteriùs, quod ignorantia non excuſet ab incurrenda Irregularitate ex defectu; v. g. Titius ducit in uxorem Bertam, quàm ignorat ab alio fuiſſe corruptam, adhùc ex defectu ſignificationis Sacramenti Matrimonii fit Irregularis *Abb. in cap.* 1. *de Bigam. num.* 8. *Suar. diſp.* 45. *ſect.* 3. *numer.* 15. *Sanchez lib.*7. *de matrim. diſp.* 84. *numer.* 15. *Garz. part.* 7. *de Benefic. cap.*6. *nu.*16. *& Barb. de poteſt. Epiſcop. part.*2. *alleg.*49.

28 *num.* 9. Alitèr autèm ſe res habet in Irregularitate ex delicto, ſiquidèm ab illa eximit ignorantia; Ut ecçe. Titius ignorat ſe fuiſſe baptizatum, ideòque ſinit ſe iterum baptizari, non erit irregularis *Canon. placuit*, *& Can. qui apud* 1. *quæſt.* 4. *Covar. in Clement. Si furioſus* 1. *part. in princip. num.* 8. *Sot. in quartum diſt.* 3. *quæſt. unic. art.* 9. *ante fin. Navarr. dicto cap.* 27. *numer.* 246. *Sayr. lib.* 7. *cap.* 8. *numer.* 8. *& ſeqq. Avila*

29 *loco cit. diſp.* 7. *dub.* 2. *Tolet. lib.*1. *ſumm. cap.* 70. Quod tamèn militat in ignorantia facti, non autèm Juris, ideò-

ideòque, ſi v. g. quis ignoraret ſemel baptizatum non poſſe iterum rebaptizari, non ideò excuſaretur à contrahenda irregularitate *juxtà Reg. 13. Juris in ſexto*.

TITULUS ULTIMUS.
De Diſpenſatione ab Irregularitate.

1 IN Irregularitatem cadit Diſpenſatio, non Abſolutio; cùm multotiès Irregularitas abſquè ullo Irregularis delicto contrahatur, & Abſolutio ſit actus Juſtitiæ, quo judicium, & cauſa terminari ſolet.

2 Primò igitur Summus Pontifex, utpotè univerſalis Eccleſiæ Paſtor, diſpenſare poteſt in qualibet irregularitate à jure humano introducta *D. Thom. in 4. diſtinct. 27. quæſt. 3. art. 3.* ibique *Durand. quæſt. 4. & Major. quæſt. 6.* Non enìm poteſt diſpenſare ab Irre-
3 gularitatibus inductis à jure Divino, ùt illa, quæ provenit ex defectu baptiſmi, juxtà dicta à nobis *in prima parte tit. 4. cap. 1. numer. 26. & ſeqq.*, vel inductis ex defectu phyſico: ſi enìm v. g. Sacerdos mutus evaderet, non poſſet cùm eo Papa diſpenſare, ùt Miſſam celebraret.

4 Secundò, de Epiſcopis reſpectu ſuorum ſubditorum ità ſtatuit *Trident. ſeſſ. 24. cap. 6. de Reform.* = *Liceat Epiſcopis in irregularitatibus omnibus, & ſuſpenſionibus ex delicto occulto provenientibus, excepta ea, quæ*

Digitized by Google

oritur ex homicidio voluntario, & exceptis aliis dedu-
5 *ctis ad forum contentioſum, diſpenſare*; quàm faculta-
tem competere etiàm Capitulo, Sede Epiſcopali va-
cante, aſſerverunt *Barboſ. in Collectaneis ad citatum locum Trid. num.* 4. *Sanchez lib.* 8. *de matrim. diſput.* 2. *num.*10. *lib.* 2. *in Decal. cap.*11. *num.*4. *& lib.*4. *cap.*38. *num.* 17. *Henriqu. lib.* 14. *cap.* 18. *num.* 2. *in fin.* Sicuti paritèr in dicto decreto Tridentini omnes illi veniunt nomine Epiſcoporum, qui juriſdictionem ordinariam in ſubditos exercent, juxtà *Caſtropal. part.* 6. *oper. moral. tract.* 29. *diſp.*6. *punct.* 7. *num.*6. circà initium.

6 Adde, quod Epiſcopus cùm ſubdito illegitimè nato diſpenſare poſſit quoad tonſuram, minores ordines, & Beneficium ſimplex tantùm, non verò quoad alia, *Text. eſt in cap.*1. *de filiis Presbyteror. in ſexto.*

7 Profeſſio paritèr religioſa tollit hanc Irregularitatem promanantem ex defectu natalium, quoad tamèn ſuſcipiendos tantùm ſacros ordines, non verò etiàm quoad obtinendas Prælaturas, ùt habetur *ex cap.* 1. *de filiis Presbyteror. cap. fin. eod. tit.*, ibique *Gloſ. fin. Sanchez lib.* 7. *de matrim. diſp.* 86. *numer.* 4. *Suar. diſput.*41. *ſect.*1. *num.*3. *Sayr. lib.*7. *cap.*13. *num.*9. *Coninch. diſp.* 18. *dub.* 14. *concluſ.* 2. *& Bonac. tom.* 1. *diſp.* 7. *quæſt.* 5. *punct.* 2. *num.* 3.

8 Tollitur etiàm quævis Irregularitas ex quovis delicto commiſſo antè baptiſmum, per baptiſmum ab adulto ſuſceptum *Sayr. loco cit. num.*2. *Coninch. dicto dub.*14. *in princ. Henriqu. lib.*12. *cap.*17. *num.*2.

9 Et ultimò quælibet Irregularitas proveniens ex de-
10 fectu, ceſſat ipſo jure, ceſſante cauſa illius; ideòque ſi quis v. g. Irregularis ſit ex defectu legitimæ ætatis, vel ſufficientis literaturæ, adveniente ætate legitima, vel requiſita literatura, illicò contracta Irregularitas expi-

Digitized by Google

expirat, ùt diximus ſuperiùs in hac *poſtrema parte, tit. 9. §. fin.*

Et hæc in Canonicas Inſtitutiones, ad illius gloriam, *à quo omne datum optimum, & omne donum eſt*, brevitèr quidem, (utinam, & dilucidè) ſcripſiſſe ſufficiat.

Digitized by Google

Digitized by Google

INDEX MATERIARUM QUARTÆ PARTIS.

C

Cenſura

Unde hoc nomen ſortita fuerit *tit.* 1. *num.* 2. & 3. *pag.* 1. & 2. *in princ.*
Quid ſit *num.* 4. *dicta pag.* 2.
Quibus bonis hominem privare poſſit *ibid.* à *n.* 5. *ad* 8. *d. pag.* 2. & *ſeq.*
Quotuplex ſit *ibid.* à *num.* 9. *ad* 18. *d. pag.* 3. & 4.
Quis poſſit illam ferre, vel non *ibid.* à *n.* 20. *ad* 25. *pag.* 5.
In quos ferri poſſit *ibidem* à *num.* 27. *ad* 33. *pag.* 6.
Ob quam cauſam ferenda ſit *ibid* à *n.* 35. *ad* 38. *pag.* 7.
Pro peccato merè præterito an ferri poſſit *ibid. n.* 39. *pag.* 8.
An requiratur monitio præcedens, & quæ *ibid. num.* 40. 41. & 42.
An incurratur ab ignorante illam, vel ejus oblito *ibidem* à *num.* 43. *ad* 48. *dicta pag.* 8. & 9.
Vel ex metu gravi legem tranſgrediente *ibid.* à *n.* 49. *ad* 52. *pag.* 10.
Quomodò tollatur cenſura *ibidem* à *n.* 53. *ad* 59. *pag.* 11. & 12.
Quot modis ferri poſſit Abſolutio à cenſuris *ibid.* à *nu.* 60. *ad* 65. *dicta pag.* 12. & 13.

D

Degradatio

Vide verbo Depoſitio.
Quid ſit *tit.* 5. *n.* 4. *pag.* 38.
Quibus privet degradatum *ibidem num.* 5.

In

In quo differat à Depoſitione *Vide verbo Depoſitio*.
CRIMINA, ob quæ incurritur, recenſentur *ibid. à n.* 12. *ad* 20. *pag.* 40. *&* 41. *in princ.*
Degradatus, à quonam poſſit reponi in priſtinum ſtatum *ibidem nu.* 23. *dict. pag.* 41.

Depoſitio

Vide verbo Degradatio
Quid ſit *tit.* 5. *num.* 1. *&* 2. *pag.* 38.
QUOTUPLEX *ibidem num.* 3.
In quo differat à Degradatione *ibid. à num.* 6. *ad* 11. *pag.* 39. *&* 40. *in princ. & num.* 24. *pag.* 41.
Depoſitus à quibus poſſit reſtitui ad priſtinum ſtatum *ibidem numer.* 22. *&* 23. *pag.* 41.

Diſpenſatio

Vide verbo Irregularitas.
Quare cadat in Irregularitatem, & non Abſolutio *tit. ult. nu.* 1. *pag.* 65.
Quis eam concedere poſſit *ibidem à num.* 2. *ad* 6. *dicta pag.* 65. *& ſeq.*
PROFESSIO RELIGIOSA, an habeat vim diſpenſationis quoad Irregularitatem ex defectu natalium *ibid. n.* 7. *d. pag.* 66.
Quibus aliis modis dicta Irregularitas auferri poſſit *ibidem num.* 8. 9. *&* 10.

E

Excommunicatio

Quid ſit *tit.* 2. *num.* 2. *pag.* 14.
QUOTUPLEX *ibidem num.* 3. *&* 4.
Quibus bonis hominem privet *ibid. latè à num.* 5. *ad* 11. *dict. pag.* 14. 15. *&* 16. *in princ.*
COLLEGIUM, vel CAPITULUM num poſſit excommunicari *ibid. nu.* 12. *d. pag.* 16.
EFFECTUS EXCOMMUNICATIONIS MINORIS quinam ſint *tit.* 3. *à num.* 2. *ad* 7. *pag.* 17. *&* 18.
EFFECTUS MAJORIS, latè recenſentur *ibidem à num.* 8. *ad* 57. *à dicta pag.* 18. *in fin ad* 29.
Quæ pœna incurratur à communicante cùm excommunicato majore excommunicatione *ibid. n.* 58. *pag.* 30.
Quinam ſit excommunicatus vitandus *ibid. num.* 59.
Pro non vitando, an ſit licitum ſacrificium offerre *ibid. num.* 60.
Et an ei danda ſit Eccleſiaſtica ſepultura *ibid. num.* 61. 62. *&* 63. *dicta pag.* 30. *in fin. & pag.* 31.

I

Interdictum

Quid ſit *tit.* 6. *num.* 1. *pag.* 42.
QUOTUPLEX *ibid. à num.* 4. *ad* 13. *dict. pag.* 42. *&* 43.
EFFECTUS INTERDICTI TOTALIS quinam ſint *ibid. latè à nu.* 14. *ad* 35. *à pag.* 44. *ad* 47. *in princ.*
Quis poſſit interdicere *ibid. num.* 37. *d. pag.* 47.
Epiſcopus an ligetur Interdicto lato in Communitatem aliquam, cujus ipſe ſit caput *ibidem num.* 39. *pag.* 48.
An interdicto populo ſit interdictus Clerus, vel è contrà *ibidem num.* 40.

An

An interdicto Clero intelligantur interdicti Regulares *ibid. num.* 41. *& ſeqq. pag.* 49.
Quæ culpa requiratur, ùt ferri poſſit Interdictum totale *ibidem num.* 43. *&* 44.
Et quæ, ùt feratur locale, vel generale perſonale in aliquam Communitatem *ibid. nu.* 45. *&* 46. *dicta pag.* 49. *&* 50. *in princ.*

Irregularitas

Vide verbo Diſpenſatio.
Quid ſit *tit.* 7. *num.* 1. *&* 2. *pag.* 50.
Quotuplex *ibid. à n.* 3. *ad* 7. *d. pag.* 50. *& ſeq.*
Ex defectu, quotuplex ſit *tit.* 8. *nu.* 1. *&* 2. *d. pag.* 51.
Ex defectu baptismi quãdo, & quomodo incurratur *ibid. num.* 3.
Neophytus an illam ſubeat, & quis ita dicatur *ibid. n.* 4. *&* 5. *pag.* 52.
Ex defectu significationis Sacramenti matrimonialis quomodo incurratur *ibid. à num.* 6. *ad* 11. *dict. pag.* 52. *& ſeq.*
Ex defectu perfectæ lenitatis, quæ ſit, & a quibus perſonis incurratur, vel non *ibid. à num.* 12. *ad* 14. *dict. pag.* 53. *& ſeq.*
An incurratur ex occaſione, vel mutilatione in bello ſecuta, & in quo bello, ac à quibus perſonis *ibidem à n.* 15. *ad* 17 *d. pag.* 54. *& ſeq.*
Ex defectus bonorum animæ naturalium quinam ſint Irregulares *ibid. à n.* 18. *ad* 21. *d. pag.* 55.
Et quinam ex defectu bonorum corporis *tit.* 9. *per tot. à pag.* 56. *ad* 58. *in princ.*
Quinam ſint tales ex defectu bonorum fortunæ *ibid. tit.* 10. *per tot. à pag.* 58. *ad* 60.
Ex delicto, quando, & quomodò incurratur Irregularitas *ibid. tit.* 11. *per tot. à dicta pag.* 60. *ad* 65. *in princ.*

S

Suſpenſio

Quid ſit *tit.* 4. *à num.* 1. *ad* 4. *pag.* 32. *&* 33. *in princ.*
Quotuplex *ibid. à num.* 5. *ad* 10. *dicta pag.* 33.
Suſpenſus ab officio an cenſeatur ſuſpenſus à beneficio, vel è contrà *ibidem numer.* 11. *&* 12. *dict. pag.* 33. *&* 34.
An ſuſpenſus à beneficio amittat jus eligendi, vel conferendi, ratione beneficii ipſi competens *ibid. n.* 13. *&* 14. *d. pag.* 34.
Suſpenſus ab ordine, an poſſit exercere actus Juriſdictionis, vel è contrà *ibidem à numer.* 15. *ad* 20. *dicta pag.* 34. *&* 35.
Suſpenſus ab ordine inferiore, an poſſit exercere actus ordinis ſuperioris *ibid. n.* 22. *&* 23. *pag.* 36.
Qui poſſint ſuſpendi *ibid. nu.* 25.
Epiſcopi, & Cardinales an comprehendantur in generali ſententia ſuſpenſionis, vel interdicti *ibidem n.* 26. *&* 27. *pag.* 37.
Quis poſſit à Suſpenſione abſolvere *ibid. num.* 29. 30. *&* 31. *d. pag.* 37. *& ſeq. in princ.*

FINIS.

ANT 1317 C

Digitized by Google

Digitized by Google